

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Lipnie**

87 - 600 Lipno
ul. Kościuszki 18/20
tel. fax (54) 287 32 24

e-mail: psse.lipno@pis.gov.pl
www.psselipno.pl

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
POWIATU LIPNOWSKIEGO
za 2012 rok**

L.p.	Spis treści	Str.
	Wstęp	3
1.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych oraz ocena realizacji szczepień ochronnych.	5
2.	Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.	12
3.	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.	18
4.	Ocena stanu sanitarnego placówek ochrony zdrowia.	21
5.	Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy.	24
6.	Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku.	31
7.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku.	35
8.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny.	42
9.	Działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.	46

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Lipnie wykonuje statutowe obowiązki poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, prowadzenie działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób związanych z wykonywaną pracą. Ponadto Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

Celem działania PIS było podobnie jak w latach ubiegłych:

- ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych,
- zapobieganie powstawaniu i szerzeniu się chorób zakaźnych,
- ograniczanie zagrożeń związanych z zachorowaniem na choroby w tym zawodowe poprzez identyfikację i szacowanie skali zagrożeń, a także kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań zbiorowości ludzkiej.

Zadania statutowe inspekcji sanitarnej były wykonywane przez pracowników Oddziału Zapobiegawczego i Bieżącego Nadzoru Sanitarnego oraz pracownika na samodzielnym stanowisku ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia – ogółem 18 osób. Ponadto w PSSE Lipno zatrudnionych jest 6 osób tzw. administracji i obsługi.

W skład Oddziału wchodzi następujące sekcje i samodzielne stanowiska pracy:

- Sekcja Prewencji Chorób Zawodowych,
- Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku,
- Sekcja Nadzoru Nad Obiektami Komunalnymi,
- Sekcja Nadzoru Przeciwepidemicznego,
- Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży,
- Stanowisko ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

Powiat lipnowski nadzorowany przez PSSE Lipno obejmuje obszar o powierzchni 1016 km². (9 gmin – 1 miejska, 6 wiejskich, 2 miejsko – wiejskie) zamieszkały przez ok. 67,6 tys. ludności (zgodnie z GUS na dzień 31.12.2011r.).

Na dzień 31.12.2012r. w wykazie objętym nadzorem PSSE Lipno znajdowało się ogółem 1374 obiekty.

W roku 2012 przeprowadzono ogółem 1805 kontroli obiektów nadzorowanych i innych zgodnie ze zgłoszeniami.

Wydano 257 decyzji merytorycznych dotyczących przede wszystkim poprawy stanu sanitarno – technicznego nadzorowanych obiektów, 280 decyzji opłatowych

na ogólną kwotę 26.029 zł. dot. kwestionowanych kontroli lub badań oraz 18 postanowień dot. min. opinii sanitarnych w sprawie regulaminów utrzymania czystości i porządku w gminach.

Wydano 236 opinii sanitarnych dotyczących m.in.: ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, dokumentacji projektowych, dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych i innych spraw.

Nałożono ogółem 14 mandatów na kwotę 1350 zł, nie nakładano grzywien.

Do PPIS w Lipnie wpłynęło ogółem 555 zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne podlegające rejestracji, w tym przeprowadzono ogółem 191 dochodzeń epidemiologicznych. Ponadto zgłoszono 111 pokąsań z czego 25 wymagało szczepień przeciw wściekliźnie. Przeprowadzono 1 dochodzenie epidemiologiczne w związku ze zbiorowym zatruciem pokarmowym i 1 dochodzenie w sprawie podejrzenia choroby zawodowej.

PPIS w Lipnie obejmował nadzorem 244 nosicieli HBV i 65 zakażonych wirusem HCV.

W roku 2012 przyjęto 1624 próbek kału do badań laboratoryjnych od mieszkańców powiatu lipnowskiego.

Pobrano 144 próbki żywności (w tym 1 kwestionowana ze względu na nieprawidłowe oznakowanie) i 171 próbek wody (w tym 33 kwestionowane głównie ze względu na zawyżony poziom żelaza i manganu).

Ogółem rozdysponowano do placówek zdrowia 15137 preparatów szczepionkowych, 3,6 tys. strzykawek i 4 tys. igieł jednorazowego użytku.

W roku 2012 na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono zachorowań na choroby zakaźne, które wymagałyby podjęcia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie natychmiastowych działań w ramach wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych u ludzi.

Kontynuowano współpracę w zakresie nadzoru sanitarnego z innymi służbami i inspekcjami, głównie z Inspekcją Weterynaryjną, Policją oraz Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego w Lipnie.

W roku 2012 zorganizowano 26 szkoleń, w których uczestniczyło 1424 osoby. Ponadto w programach profilaktycznych prowadzonych przez PPIS w Lipnie wzięło udział 5950 osób.

Główne programy profilaktyczne prowadzone w roku 2012 to:

- Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych (m.in. zorganizowano szkolenie, które prowadził dr Marek Jurgowiak wykładowca biochemii klinicznej w Katedrze i Zakładzie Biochemii Klinicznej Collegium Medicum UMK w Toruniu dla władz samorządowych, nauczycieli, pedagogów szkolnych, członków miejskich i gminnych komisji alkoholowych – udział wzięło 86 osób),
- Krajowy program zwalczania AIDS i Zapobiegania zakażeniom HIV (zorganizowano kampanię medialną, 10 szkoleń prowadzonych przez przedstawicieli Krajowego Centrum ds. AIDS w Warszawie, w których wzięło udział 517 uczniów),
- Program ograniczenia zdrowotnych następstw palenia tytoniu,
- Program zapobiegania otyłości i nadwadze „Trzymaj Formę”,
- „Czyste Powietrze Wokół Nas”,
- „Nie pal przy mnie proszę”.

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych oraz ocena realizacji szczepień ochronnych.

Jednym z najistotniejszych celów działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych poprzez monitorowanie sytuacji epidemiologicznej, wdrażanie postępowania przeciwepidemicznego i profilaktycznego oraz nadzór nad planowaniem i wykonywaniem szczepień ochronnych, będących skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym.

W 2012 r. na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono zachorowań na choroby zakaźne, które wymagałyby podjęcia przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie natychmiastowych działań w ramach wczesnego ostrzegania i reagowania dla zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych u ludzi.

Sekcja N.EP prowadziła nadzór nad gripą w oparciu o system nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego „SENTINEL”, współpracując z lekarzami podstawowej opieki zdrowotnej upoważnionymi w okresie występowania grypy, do pobierania próbek do diagnostyki wirusa grypy.

Kontynuowano także współpracę w zakresie nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami z innymi służbami i inspekcjami, głównie z Inspekcją Weterynaryjną.

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w 2012 r., charakteryzował w powiecie spadek liczby wszystkich zarejestrowanych przypadków podlegających obowiązkowej rejestracji z 587 do 555 w bieżącym okresie sprawozdawczym.

W powiecie lipnowskim nie stwierdzono większych zagrożeń ze strony chorób zakaźnych. Nadzorowany przez PPIS w Lipnie teren jest wolny od zachorowań na błonicę, czerwonkę, dur brzuszny, odrę, a także kwalifikowanych jako sepsa niebezpiecznych zakażeń meningokokowych, pneumokokowych itp.

W 2012 r. odnotowano 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Wyższe wskaźniki zapadalności w stosunku do roku 2011 stwierdzono między innymi w przypadku wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez norowirusy (w związku z ogniskiem zbiorowego zatrucia pokarmowego), wirusowych zakażeń jelitowych u dzieci do lat 2, biegunki i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – ogółem, płonicy, krztuśca, styczości i narażenia na wściekliznę, co wiązało się z potrzebą szczepień i świnki. Niższe współczynniki zapadalności w stosunku do 2011 r. dotyczyły zatruc pokarmowych spowodowanych pałeczkami Salmonella, wirusowych zakażeń wywołanych przez rotawirusy, biegunki i zapaleń żołądkowo-jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – u dzieci do lat 2, róży i ospy wietrznej.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Grupą chorób zajmujących w 2012 r. znaczącą pozycję, były choroby szerzące się drogą pokarmową. Wśród nich wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy stanowiły 31 przypadków a zapadalność związana z tym czynnikiem etiologicznym wyniosła 45,90. Należy zaznaczyć, że w 2011 r. nie zarejestrowano żadnego przypadku zakażenia wywołanego tym czynnikiem etiologicznym. Tak znaczący wzrost liczby zakażeń związany był z ogniskiem zbiorowego zatrucia pokarmowego wywołanego przez te wirusy do którego doszło w Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi, gm. Wielgie. W wyniku zakażenia norowirusami zachorowało 31 osób w tym 29 pensjonariuszy DPS, 1 pracownik kuchni i 1 pracownik działu opiekuńczo-socjalno-terapeutycznego. Nikt nie został hospitalizowany.

W badanych próbkach stwierdzono obecność norowirusów u 18 osób z czego u: 4 chorych pensjonariuszy DPS, 3 narażonych zdrowych pensjonariuszy DPS, 3 osób personelu kuchni (w tym 1 osoby chorej) i 8 pracowników działu opiekuńczo-socjalno-terapeutycznego (w tym 1 osoby chorej). Prawdopodobną przyczyną zatrucia pokarmowego ustaloną na podstawie dochodzenia

epidemiologicznego i przeprowadzonej analizy retrospektywnej i prospektywnej był mus jabłkowy. Nie można również wykluczyć, że część zachorowań jak i zakażeń bezobjawowych była wynikiem wtórnego zanieczyszczenia produktów żywnościowych przez pensjonariuszy oraz zakażony personel DPS oraz zakażeń kontaktowych ze względu na nieprzestrzeganie podstawowych zasad higieny – dodatkowo wyniki badań w kierunku norowirusów w wymazach z tacy do makaronu oraz rąk pracownika kuchni.

Zapadalność na zakażenia norowirusowe na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie była ponad trzykrotnie wyższa niż ta jaką zanotowano dla województwa kujawsko-pomorskiego (14,44).

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano ponad 75% spadek zarejestrowanych przypadków zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella (9 zachorowań – wsk. zap.13.33). Dla porównania w 2011 r. do PSSE w Lipnie zgłoszono 38 przypadków (wskaźnik zapadalności 57,52). Na tak dużą zapadalność w roku 2011 wpływ miały 2 ogniska zatrucia pokarmowego wywołane pałeczkami salmonella podczas gdy w ciągu 12 m-cy 2012 r. nie odnotowano żadnego ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego wywołanego przez ten czynnik etiologiczny a zarejestrowane zachorowania były zachorowaniami sporadycznymi. Zapadalność na zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami Salmonella sp. w powiecie lipnowskim była niższa od zapadalności wojewódzkiej.

W 2012 r. w porównaniu z rokiem 2011 zanotowano zwiększoną zapadalność na biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowych BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2 i wirusowe zakażenia jelitowe nie określone.

W okresie sprawozdawczym zanotowano spadek liczby zarejestrowanych przypadków zakażeń jelitowych, w których czynnikiem etiologicznym były rotawirusy. Wskaźnik zapadalności wyniósł 42,94 podczas gdy w roku 2011 osiągnął wartość 75,68. Zapadalność na tę jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim była niższa niż ta, jaką zanotowano w województwie kujawsko-pomorskim gdzie osiągnęła wartość 77,54.

Choroby przenoszone przez naruszenie ciągłości tkanek

Wirusowe zapalenie wątroby typu B i C

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 2 zachorowanie na przewlekłe wzw typu B (zapadalność 2,96) oraz 4 zachorowania na WZW typu C, z czego 4 spełniały kryteria definicji przypadku z 2005 i 2009 r., a 3 z nich z 2009, podczas gdy w 2011 do PPIS w Lipnie zgłoszono 1 zachorowanie na przewlekłe

WZW typu B oraz 4 zachorowania na WZW typu C, z czego 3 spełniały kryteria definicji przypadku z 2005 i 2009 r., a 1 z 2005.

W roku 2012 zarejestrowano 6 nowo wykrytych nosicieli HBV, podczas gdy w ciągu 12 miesięcy 2011 r. do PSSE w Lipnie zgłoszono 5 nowo wykrytych nosicieli HBV.

Na koniec 2011 r. w rejestrach nosicieli HBV znajdowały się 244 osoby co stanowi 0,36% ogółu ludności powiatu.

HIV/AIDS

W okresie sprawozdawczym nie zgłoszono żadnego przypadku zakażenia HIV, jak również zachorowania na AIDS.

Zakażenia inwazyjne

W 2012 r. podobnie jak w roku 2011 nie odnotowano zachorowań na inwazyjne choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*, *Haemophilus influenzae*. Zarejestrowano natomiast 3 przypadki zachorowań na różę – chorobę wywołaną przez *Streptococcus pyogenes*. Zapadalność na tę jednostkę chorobową wyniosła 4,44 i była niższa niż w województwie kujawsko-pomorskim.

Zakażenia ośrodkowego układu nerwowego

W roku sprawozdawczym 2012 na terenie powiatu lipnowskiego podobnie jak w roku 2011 w analizowanym okresie stwierdzono pojedyncze zachorowania na neuroinfekcje. Do PSSE w Lipnie zgłoszono 2 zachorowania na bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne, nie określone podczas gdy w analogicznym okresie 2011 r. zarejestrowano odpowiednio 2 przypadki wirusowego zapalenia mózgu nie określonego, oraz 3 zachorowania na wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nie określone.

Choroby przenoszone przez kleszcze

W roku sprawozdawczym 2012 r. z terenu nadzorowanego przez PPIS w Lipnie zgłoszono 8 zachorowań na boreliozę (wsk. zap. 12,11), czyli taką samą liczbę jak w ciągu 12 m-cy 2011 r. Zapadalność na powyższą jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim była niższa niż w województwie kujawsko-pomorskim.

Gruźlica

Według danych o zachorowaniach na gruźlicę wynika, że w powiecie lipnowskim w 2012 r. zachorowało 11 osób a wskaźnik zapadalności wyniósł 16,63 i był ponad 5-krotnie wyższy niż w roku 2011 r. kiedy to osiągnął wartość

3,02. Zapadalność na gruźlicę na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie była niższa niż w województwie kujawsko-pomorskim (20,70).

Choroby przenoszone drogą płciową

W okresie sprawozdawczym na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie nie stwierdzono przypadków chorób przenoszonych drogą płciową.

Grypa i zachorowania grypopodobne

W 2012 r. w powiecie lipnowskim zgłoszono 96 przypadków zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne – zapadalność 145,31 podczas gdy w analogicznym okresie 2011 r. 104 zachorowania a wskaźnik zapadalności wyniósł 157,27. W 24% zachorowania dotyczyły dzieci w wieku 0-14 lat. W sezonie 2011/2012 prowadzony był zintegrowany epidemiologiczny i wirusologiczny nadzór nad grypą w systemie SENTINEL. Na terenie powiatu lipnowskiego nie stwierdzono żadnego potwierdzonego laboratoryjnie przypadku zachorowania na grypę.

Profilaktyka wścieklizny u ludzi

W 2012 r. zanotowano 111 pokąsań przez zwierzęta. Pomimo wzmożonego nadzoru epidemiologicznemu polegającego na ustaleniu właścicieli zwierząt i współpracy z Inspekcją Weterynaryjną, zwiększyła się w porównaniu z 2011r. liczba przypadków wymagających profilaktyki przeciw wściekliznie (25 pokąsań ze wskaźnikiem zapadalności 37,02). Dla porównania w 2011 r. szczepienia przeciwko wściekliznie przeprowadzono u 14 osób (21,19).

Choroby zakaźne objęte programem obowiązkowych szczepień ochronnych.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zwalczanych w ramach programu szczepień ochronnych była zadawalająca. Z terenu nadzorowanego przez PPIS w Lipnie nie zgłoszono żadnego przypadku zachorowań na błonicę, tężec, poliomyelitis oraz zakażeń wywołanych przez *Haemophilus influenzae*.

Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

W roku 2012 zarejestrowano 6 przypadków zachorowań na świnkę. Zapadalność na tę jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim wyniosła 8,88 podczas gdy w 2011 r. osiągnęła wartość 3,03.

Ospa wietrzna

W analizowanym okresie zarejestrowano 177 zachorowań na drugą chorobę wieku dziecięcego, jaką jest ospa wietrzna (wsk. zap. 262,08). Dla porównania w roku sprawozdawczym 2011, do PPIS w Lipnie zgłoszono 218 przypadków zachorowań (wsk. zap. 329,96). Wskaźnik zapadalności na powyższą jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim był blisko 3 razy niższy od wskaźnika jaki zanotowano w województwie kujawsko-pomorskim – 756,87.

Różyczka

W 2012 r. w porównaniu z rokiem 2011 zaobserwowano podobną liczbę zachorowań na różyczkę. O ile w 2011 r. do PSSE zgłoszono 7 przypadków to w okresie sprawozdawczym liczba zachorowań wyniosła 8 ze wskaźnikiem zapadalności 11,85.

Zapadalność na różyczkę w powiecie lipnowskim była niższa niż ta, która zanotowano w województwie kujawsko-pomorskim.

Płonica

W okresie sprawozdawczym zanotowano ponad 4,5-krotny wzrost zachorowań. Zapadalność na płonicę wyniosła 54,78, podczas gdy w roku 2011 osiągnęła wartość 12,11. Korzystnie przedstawia się również zapadalność na tę jednostkę chorobową na tle województwa kujawsko-pomorskiego.

Krztusiec

W roku 2012 do PSSE w Lipnie zgłoszono 8 przypadków zachorowania na krztusiec (wsk. zap. 11,85), podczas gdy w ciągu 12 m-cy 2011 r. do PSSE w Lipnie zgłoszono tylko jedno zachorowanie (1,51). Zapadalność na powyższą jednostkę chorobową w powiecie lipnowskim była niższa od zapadalności wojewódzkiej (12,39).

Ocena realizacji szczepień ochronnych.

Analiza wykonawstwa szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży oraz osób w sposób szczególny narażonych na zakażenie w roku 2012 wskazuje na zadowalający poziom zaszczepienia, porównywalny z wynikami uzyskanymi w latach poprzednich, mimo wzrastającego problemu „ruchu

antyszczepionkowego”. W roku 2012 sześćcioro dzieci nie zostało zaszczepionych w obowiązujących terminach ze względu na brak zgody opiekunów.

W bieżącym roku nie odnotowano większych problemów w dostawach preparatów szczepionkowych, w związku z powyższym nie było większych przeszkód w realizacji szczepień zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych.

Szczepienie BCG u noworodków w ciągu 24 godzin po urodzeniu wykonano na poziomie 96,87%; zauważa się wzrost ilości dzieci szczepionych w późniejszym terminie (po 14 dniu życia) wynikający głównie ze zwiększonej ilości porodów wcześniaczych, gdzie zbyt mała waga noworodka oraz inne poważne powikłania zdrowotne związane z przedwczesnym porodem są przeciwwskazaniami do szczepienia.

W przypadku szczepień przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B odsetek dzieci w 1 roku życia zaszczepionych trzema dawkami wynosi 37,85% (w roku 2011 - 44,05%), dawką pierwotną przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis szczepiono 58,86% niemowląt (w 2011 roku – 60,57%).

Szczepienia ochronne p/ko zakażeniom wywołanym przez *Haemophilus influenzae* wykonywane są w pierwszym roku życia dziecka równocześnie ze szczepieniami p/ko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis więc procent wykonalności jest taki sam – 58,86%. Natomiast szczepienia uzupełniające w drugim roku życia wykonano w 55,27% (w 2011 roku - 54,60%).

Szczepienia dzieci w drugim roku życia WZW typu B – 99,28%, błonica, tężec, krztusiec i poliomyelitis - 55,27%.

Szczepienie podstawowe przeciwko odrze, śwince i różyczce dla dzieci w 13-14 miesiącu życia wykonano na poziomie 87,74%.

Stan zaszczepienia dzieci w 10 roku życia przypominającą dawką szczepionki przeciw odrze, śwince i różyczce w roku 2012 wyniósł 97,75%.

Szczepienia przypominające dla sześciolatków przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi i poliomyelitis wykonano w 98,18% (rok 2011 - 99,58%).

Dzieci w 14 roku życia zostały zaszczepione II dawką przypominającą przeciwko błonicy i tężcowi w 98,49% natomiast III dawkę przypominającą Td w 19 roku życia podano u 97,82% młodzieży.

Szczepienia przeciwko WZW typu B osób ze styczności z nosicielami HBs (+) osiągnęły poziom 94,17%, natomiast u pracowników służby zdrowia stan zaszczepienia wyniósł 92,05%.

Szczepienia zalecane

Choroba p/w której wykonano szczepienie	ROK 2011 (liczba osób)	ROK 2012 (liczba osób)
Kleszczowe zapalenie mózgu	5	4
Neisseria meningitidis	36	21
Brodawczak ludzki	0	26
Grypa	2047	1518
Biegunka rotawirusowa	37	58

Wnioski i podsumowanie:

Biorąc za kryterium oceny sytuacji epidemiologicznej liczbę zgłoszonych przypadków zachorowań na choroby zakaźne sytuacja epidemiologiczna powiatu lipnowskiego w zakresie chorób zakaźnych w 2012 r. w porównaniu z rokiem ubiegłym, uległa poprawie. Ponadto należy pamiętać o tym, że pomimo wzmożonego nadzoru epidemiologicznego i współpracy z placówkami opieki zdrowotnej działających na terenie nadzorowanym przez PPIS w Lipnie nie wszystkie przypadki zakażeń i chorób zakaźnych zostają zgłaszane. W związku z tym należy w dalszym ciągu:

- podnosić świadomość społeczeństwa, co do dróg przenoszenia jak również zapobiegania chorobom zakaźnym i pasożytniczym
- egzekwować od placówek służby zdrowia prawidłowe i terminowe zgłaszanie wszystkich podejrzeń zakażeń i zachorowań na choroby zakaźne jak również przestrzegania wdrożonych procedur przeciwepidemicznych
- prowadzić wzmożony nadzór przeciwepidemiczny nad osobami zakażonymi, osobami ze styczności i nosicielami bezobjawowymi
- nadzorować prawidłową realizację szczepień ochronnych wg obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych w celu uzyskania jak najwyższego odsetka osób uodpornionych, jak również propagować wykonawstwo zalecanych szczepień u dzieci i dorosłych.

2. Stan sanitarny urządzeń do zaopatrywania w wodę. Jakość wody przeznaczanej do spożycia przez ludzi.

Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia w wodę ludności powiatu lipnowskiego jest ujmowana z wód podziemnych.

Ogółem według ewidencji na 31.12.2012r. - 19 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 5 innych podmiotów zaopatrujących w wodę. W roku 2012 skontrolowano wszystkie wodociągi.

Według szacunkowych danych w roku 2012 z wody produkowanej przez wodociągi powiatu lipnowskiego korzystało 65,574 tys. mieszkańców (w tym 392 osoby zamieszkujące poza powiatem lipnowskim). Ponadto 487 osób powiatu lipnowskiego posiada dostęp do wody z sieci wodociągów publicznych z poza powiatu. Na ogólną liczbę ludności w powiecie lipnowskim - 67,537 tys. (dane z GUS na 31.12.2011r.) 65,669 tys. osób korzystało z wody z wodociągów, co stanowiło ok. 97% ludności. 2% spadek liczby osób korzystających z wody wodociągowej wynika ze wzrostu liczby ludności powiatu według GUS, czego nie uwzględnili właściciele wodociągów podając szacunkową liczbę odbiorców.

Wodę dobrej jakości tj. wodę spełniającą wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami), dostarczało ogółem 18 skontrolowanych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 3 inne podmioty zaopatrujące w wodę.

Z wody wodociągowej spełniającej wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia korzystało 61,077 tys. mieszkańców powiatu, a więc 93% ludności korzystającej z wody produkowanej przez wodociągi powiatu lipnowskiego. W porównaniu do roku 2011 odsetek ludności korzystającej z wody wodociągowej o odpowiednich parametrach sanitarnych zwiększył się o ok. 11 %.

Żadnego ze skontrolowanych w 2012r. obiektów nie oceniono jako urządzenie dostarczające wodę o złej jakości mikrobiologicznej.

W roku 2012 przeprowadzono ogółem 57 kontroli i pobrano ogółem 141 próbek wody do badań laboratoryjnych (w tym 106 w zakresie monitoringu kontrolnego, 23 monitoringu przeglądowego i 12 w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego).

Ogółem nałożono 33 decyzje merytoryczne (w tym 2 decyzje zmieniające i 6 decyzji umarzających wszczęte postępowania administracyjne) oraz 18 opłatowych. Wydane decyzje merytoryczne dotyczyły ponadto poprawy jakości wody – 4, stanu technicznego - 2; ocen higienicznych – 19.

Wystosowano 2 upomnienia, nałożono 1 mandat karny w wysokości 100 zł. Nie nakładano grzywien.

Wystosowano 18 wystąpień dotyczących jakości wody i kontroli wewnętrznej.

W roku 2012 wydano 9 ocen obszarowych za 2011r. dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w poszczególnych nadzorowanych gminach. Ponadto wydano 97 stwierdzeń o przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Wodociągi o produkcji	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba pobranych próbek wody	Liczba wydanych decyzji	
					merytorycznych	opłatowych
<100 m ³ /d	1	1	1	2	1	0
100 - 1000 m ³ /d	16	16	40	101	26	13
1000 - 10000 m ³ /d	2	2	9	27	3	3
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	5	5	7	11	3	3

Wodociągi o produkcji	Decyzje merytoryczne				
	jakość wody	zmieniające	oceny higieniczne	umorzenia	Stan techniczny
<100 m ³ /d	0	0	0	1	0
100 - 1000 m ³ /d	2	2	18	4	0
1000 - 10000 m ³ /d	0	0	1	1	1
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	2	0	0		1

Urządzenia podające wodę o jakości zgodnej z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 ze zm.) na dzień 31.12.2012r. to 18 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę (miasta Lipno i wodociągi gminy Lipno – Jastrzębie i Głodowo, Lenie Wielkie, Chalin i Grochowalsk, gminy Dobrzyń nad Wisłą; wodociągi gminy Bobrowniki – Bobrownickie Pole i Bobrowniki; wodociągi gminy Tłuchowo: Jasień i Tłuchowo; wodociągi gminy Wielgie: Zaduszniki i Wielgie, wodociągi gminy Chrostkowo – Chojno i Chrostkowo Nowe, wodociągi gminy Skępe - Wólka, Kukowo, Skępe oraz wodociąg publiczny Kikół) i 3 inne podmioty zaopatrujące w wodę.

W ciągu 2012r. wykonano ogółem 14 decyzji PPIS w Lipnie, w tym 6 decyzji zmieniających (w tym 1 z 2008r., 4 z 2010r., 4 z 2011r. i 5 decyzji z 2012r.) dotyczących stanu technicznego SUW (3 decyzje) i doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych (dot. wodociągów publicznych: Skępe,

Kukowo, gm. Skępe, Jasień, gm. Tłuchowo, Chrostkowo Nowe, gm. Chrostkowo i Bobrowniki).

Poprawę jakości wody uzyskano dzięki zakończeniu prowadzonych inwestycji polegających m.in. na:

- modernizacji sposobu uzdatniania (wymianie na nowe złóż filtracyjnych, przeprowadzeniu remontu i wymianie na nowe urządzeń uzdatniających),
- poprawie funkcjonowania istniejących systemów uzdatniania wody.

Wodę z 1 wodociągu zbiorowego zaopatrzenia, po przedstawieniu przez gestora zakresu działań naprawczych, PPIS w Lipnie decyzjami dopuścił warunkowo do spożycia przez ludzi, ustalając dopuszczalne maksymalne wartości dla parametrów niezgodnych z załącznikiem Nr 3 pkt B rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami) dla manganu do 100 µg/l; barwy do 25 mg/l, utlenialności do 7,0 mg/l w terminie do 31.12.2014r. W wodę warunkowo dopuszczoną do spożycia zaopatrywanych było około 4,487 tys. ludności i dotyczyło to wodociągu Dobrzyń nad Wisłą. Ponadto wodę produkowaną przez 2 inne podmioty zaopatrujące w wodę PPIS w Lipnie dopuścił warunkowo do spożycia przez ludzi ustalając dopuszczalne maksymalne wartości dla parametrów fizykochemicznych (Wodociąg lokalny Gospodarstwa Agroturystycznego „ŁĄKIE” w Rumunkach Skępskich, gm. Skępe - dla manganu do 300 µg/l, żelaza do 2000 µg/l, jonu amonowego do 1 mg/l, mętności do 25 NTU i barwy do 25 mg/l w terminie do 30.06.2013r.; Wodociąg lokalny PinguinLutosa Foods Sp. z o. o. Lipno - dla manganu do 200 µg/l, żelaza do 800 µg/l, jonu amonowego do 1 mg/l, mętności do 5 NTU i barwy do 25 mg/l w terminie do 31.05.2014r.).

Aby woda podawana do sieci spełniała obowiązujące normy sanitarne, systemy uzdatniania wody trzech wyżej wymienionych wodociągów powinny być zmodernizowane i dostosowane do jakości ujmowanej wody i do zapotrzebowania w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi.

Stwierdzane w ciągu roku przekroczenia norm dotyczą głównie poziomu manganu, barwy, utlenialności i nie stwarzały zagrożenia wystąpienia niekorzystnych skutków dla zdrowia użytkowników. Woda może posiadać zabarwienie, mętność co jest wykrywane i nieakceptowane przez konsumentów. Należy jednak podkreślić, że nie stwierdzano przekroczeń norm chemicznych określonych w załączniku nr 2 do w/w rozporządzenia, które mogą istotnie wpływać na bezpieczeństwo zdrowotne wody i zdrowie użytkowników.

Niestety w roku 2012 w 1 wodociągu stwierdzono niewłaściwą jakość bakteriologiczną wody (podwyższona liczba bakterii grupy coli), która utrzymywała się w czasie przez 21 dni. Wydano decyzję nakazującą doprowadzenie jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych i dopuszczono warunkowo wodę do spożycia przez ludzi po uprzednim jej przegotowaniu. Pobrane kontrolne próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej potwierdziły utrzymywanie się przekroczeń norm mikrobiologicznych w różnych punktach sieci wodociągowej (bakterie gr. coli – 15 – 45 jtk). W związku z powyższym właściciel wodociągu zdecydował o wprowadzeniu chlorowania wody.

Kolejne wyniki badań próbek wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznych po przepłukaniu sieci wodociągowej i po zaniku zapachu chloru, wykazały, że woda w zakresie składu mikrobiologicznego spełniała aktualne wymagania.

Ponadto w wodzie z 1 wodociągu (Chalin, gm. Dobrzyń n. Wisłą) stwierdzono przekroczenia w 2 próbkach (obecność bakterii grupy coli 1-3 jtk), które w badaniach kontrolnych nie potwierdziły się. Ze względu na brak możliwości niezwłocznego poboru próbek kontrolnych (informacja o przekroczeniach wpłynęła w piątek, zgodnie z uzgodnieniami z laboratorium próbki kontrolne pobrano w poniedziałek) Burmistrz Miasta i Gminy Dobrzyń n. Wisłą w uzgodnieniu z PPIS w Lipnie wydał komunikat dla użytkowników wodociągu o zaleceniu korzystania z wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi po uprzednim jej przegotowaniu.

W 1 przypadku stwierdzono nieprawidłowo prowadzoną kontrolę wewnętrzną jakości wody w Wodociągu Publicznym Kikół – dot. przede wszystkim braku powiadomienia o przekroczeniu norm mikrobiologicznych (bakterie grupy coli 4 - 5 jtk) oraz nie uzgodnienie z PPIS w Lipnie treści informacji o ograniczeniach w użytkowaniu wody. Za dostarczanie wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie spełniającej wymagań określonych w przepisach prawa ukarano eksploatatora wodociągu mandatem karnym w wysokości 100,00 zł., obciążono kosztami kontroli. Dalsze podejmowane działania były uzgodnione z PPIS w Lipnie. Badania kontrolne nie wykazały przekroczeń.

Ze względu na zagrożenia, jakie niesie za sobą występowanie bakterii *Legionella* w wodzie ciepłej i użytkowanej do celów higienicznych, pobrano próbki wody do badań laboratoryjnych w 2 obiektach (szpital położniczo – ginekologiczny i hotel). W przeprowadzonych badaniach nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm. Zgodnie z wystąpieniami i zaleceniami pokontrolnymi, w obiektach zamieszkania zbiorowego (dot. przede wszystkim dużych obiektów noclegowych, zakładu opiekuńczo – leczniczego) i krytej pływalni właściciele

obiektów wykonywali w ramach kontroli wewnętrznej badania wody ciepłej w kierunku występowania pałeczki *Legionella*.

Ogółem przedstawiono wyniki badań z 6 obiektów. Jedynie w jednym przypadku dot. Krytej Pływalni w Lipnie stwierdzono przekroczenia norm – liczba *Legionella* sp. w 100 ml od 450 do 1420 jtk/100 ml. Gestor obiektu podjął niezwłoczne działania (demontaż i dezynfekcja wszystkich sitek prysznicowych, wylewek baterii, siatek w bateriach umywalkowych, dezynfekcja termiczna całej sieci wody ciepłej) i w terminie 10 dni pobrano próbki kontrolne. We wszystkich 4 kontrolnych próbkach liczba *Legionella* sp. w 100 ml była poniżej 10 jtk.

Powszechna dostępność wody i jej odpowiednia jakość jest jednym z podstawowych warunków zdrowia ludności. Urządzenia służące publicznemu zaopatrzeniu w wodę są pod stałym nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lipnie. Na terenie powiatu miasta są w 100% zwodociągowane. Natomiast w 4 gminach wszystkie miejscowości posiadają sieć wodociągową. W pozostałych 4 gminach tylko pojedyncze miejscowości, nieznacznie zaludnione, o zabudowie bardzo rozproszonej nie posiadają sieci wodociągowej. Ludność kilku miejscowości powiatu lipnowskiego zaopatrywana jest w wodę z wodociągów z poza powiatu.

W roku 2012 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późniejszymi zmianami) wszyscy producenci wody zaopiniowali harmonogramy badań w ramach kontroli wewnętrznej. Wykonywanie tych badań w większości było zadawalające. W kilku przypadkach bardzo wydłużał się okres otrzymania wyników od czasu poboru próbek (dot. głównie badań monitoringu przeglądowego). Niepokojący jest fakt braku niezwłocznego powiadomienia o stwierdzanych przekroczeniach przez wykonujących badania (dotyczy laboratoriów zewnętrznych) jak i przez dostawców wody. Każdorazowo, gdy stwierdzano nieprawidłowości pisemnie pouczano producentów wody o obowiązkach w tym zakresie, powiadamiając również właścicieli wodociągów.

W roku 2012 stwierdzano odchylenia od aktualnie obowiązujących norm sanitarnych - dotyczyło to głównie poziomu manganu, mętności i żelaza (najczęściej w wodzie podawanej do sieci i w odcinkach sieci w bliskiej odległości od SUW) jednak znacznie rzadziej niż w latach ubiegłych. W niektórych obiektach wynikało to z braku prawidłowej obsługi SUW, w innych z faktu, że część nadzorowanych urządzeń wodnych wymagała gruntownych modernizacji

i inwestycji w celu dostosowania istniejących systemów uzdatniania wody do zwiększającego się poziomu zapotrzebowania w wodę zdatną do spożycia przez ludzi. Inwestycje wykonane w latach 2011 - 2012 (dotyczy głównie rozpoczęcia użytkowania 4 nowych stacji uzdatniania wody w roku 2011 jak i modernizacji przeprowadzonych w roku 2012) w większości przypadków rozwiązały dotychczasowe problemy. Należy nadmienić, że stwierdzane przekroczenia norm fizykochemicznych nie stwarzały zagrożeń dla zdrowia a mogły jedynie powodować uciążliwości dla użytkowników.

PPIS w Lipnie zaleca również producentom wody, zwracać większą uwagę na ochronę wody przed wtórnymi skażeniami bakteriologicznymi, zwłaszcza w momentach prowadzenia prac naprawczych w przypadkach awarii lub modernizacji.

W roku 2012 stwierdzane zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody były zdecydowanie rzadsze i prawdopodobnie spowodowane brakiem rygoru sanitarnego podczas usuwania awarii i prowadzenia prac modernizacyjnych.

Należy zaznaczyć także, że zauważono poprawę dotyczącą komunikowania odbiorców wody o pogorszeniu jej jakości i ograniczeniach w użytkowaniu.

Rozbudowywana każdego roku rozdzielcza sieć wodociągowa, zwłaszcza na terenach wiejskich, zwiększa dostępność uzdatnionej, spełniającej wymogi sanitarne wody wodociągowej dla ludności.

3. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk.

Obiekty użyteczności publicznej to grupa bardzo różnorodna. Należą do niej obiekty ewidencjonowane m.in. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej (71 obiektów), obiekty noclegowe (22 obiekty), cmentarze i pomieszczenia do przechowywania zwłok (31 obiektów) i inne obiekty m.in. obiekty kulturalno – widowiskowe (35 obiektów), obiekty sportowe (10), apteki i punkty apteczne (31), stacje paliw (18).

W roku 2012 Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna w Lipnie skontrolowała ogółem 272 obiekty użyteczności publicznej (136 obiektów w miastach, 136 na wsiach) i 29 środków transportu publicznego. Przeprowadzono 334 kontrole obiektów użyteczności publicznej na 239 planowanych i 29 kontroli środków

transportu publicznego. Większa liczba przeprowadzonych kontroli w stosunku do planowanych wynikała głównie z kontroli obiektów nieewidencjonowanych, nowo otwartych, rekontroli itp.

Wydano 37 decyzji administracyjnych (26 dot. ekshumacji i przewiezienia bądź przeniesienia szczątków zwłok, 5 dot. poprawy stanu sanitarno – technicznego, 3 umarzające wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości i 2 decyzje zmieniające).

Ponadto wydano 9 decyzji płatniczych dotyczących kwestionowanych kontroli, wystosowano 14 wystąpień. Mandatów nie nakładano.

W okresie sprawozdawczym wykazano zły stan Sanitarny, w tym pod względem technicznym w 10 obiektach.

W obiektach nadzorowanych stwierdzano nieprawidłowości usunięte w okresie sprawozdawczym, dotyczące głównie: stanu ścian i sufitów, braku lub nieprawidłowo działającej wentylacji (7 różnych obiektów m.in.: 2 zakłady fryzjerskie, 1 dworzec autobusowy, 1 obiekt sportowy, 3 obiekty kulturalno – widowiskowe). We wszystkich przypadkach wszczynano postępowania administracyjne umarzane w przypadku niezwłocznego usunięcia nieprawidłowości lub wydawano decyzje z ustalonymi terminami. Nie napotymano trudności z wyegzekwowaniem nałożonych obowiązków.

Ponadto oceniono jako złe pod względem sanitarnym, w tym pod względem technicznym 3 obiekty (3 w mieście) tej grupy. Dotyczyło to:

- wizytowanego mieszkania - kontrola wykazała występowanie zawilgoceń i zagrzybień w większości pomieszczeń lokalu socjalnego, sprawa została przekazana do załatwienia według kompetencji właścicielowi przedmiotowego lokalu,
- skontrolowanego obiektu przed rozpoczęciem użytkowania (siłownia w mieście) ze względu na brak wentylacji pomieszczenia,
- obiektu zdjętego z ewidencji (przychodnia zakładowa) – stwierdzono m.in. brudne i zniszczone (popękane z zaciekami) ściany i sufity we wszystkich pomieszczeniach i częściowo zniszczone wyposażenie gabinetu lekarskiego – PPIS w Lipnie wydał stosowne decyzje administracyjne. Właściciel obiektu wniósł odwołania od w/w decyzji do PWIS w Bydgoszczy. PWIS w Bydgoszczy po rozpatrzeniu sprawy uchylił zaskarżone decyzję i przekazał sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Zgodnie z decyzją PWIS w Bydgoszczy przeprowadzono w 2012r. kontrolę uzupełniającą i wydano ponownie decyzje w sprawach:

stwierdzonych nieprawidłowości i ustalenia wysokości opłaty. Gestor obiektu ponownie wniósł odwołania, a PWIS w Bydgoszczy uchylił zaskarżone decyzje i umorzył postępowania I instancji. PPIS w Lipnie wystosował do właściciela obiektu jak i lekarza świadczącego usługi medyczne, zgodnie z decyzją PWIS w Bydgoszczy, że w istniejącym stanie faktycznym jest niedopuszczalne funkcjonowanie gabinetu, a udzielanie świadczeń zdrowotnych „na wezwanie” w ramach indywidualnej praktyki lekarskiej może odbywać się jedynie jako wizyta domowa u pacjenta. Ponadto osoba odpowiedzialna odmówiła przyjęcia mandatu karnego (zaproponowano mandat karny w wysokości 200 zł). W związku z faktem, że w obecnym stanie prawnym organy PIS nie były uprawnione do prowadzenia dochodzeń i nie mogły również popierać oskarżenia przed sądem I instancji w postępowaniu uproszczonym w sprawie o popełnienie wykroczenia z art. 50 pkt. 2 ustawy z 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, sprawę przekazano do dalszego postępowania Policji. Sąd Rejonowy w Lipnie w marcu 2012r. uznał wskazaną osobę za winnego zarzucanemu mu czynu i nałożył grzywnę.

W powiecie lipnowskim obserwuje się sukcesywną poprawę stanu sanitarno - technicznego co wyraża się coraz mniejszą ilością prowadzonych postępowań administracyjnych.

Miejsca wykorzystywane do kąpielii.

W sezonie letnim 2012r. nie zgłoszono do PPIS w Lipnie zamiaru zorganizowania kąpieliska, natomiast na terenie powiatu objętych było stałym nadzorem 6 miejsc wykorzystywanych do kąpielii (5 ogólnodostępnych i 1 zorganizowane przez organizatorów obozu harcerskiego).

Wszyscy organizatorzy przeprowadzili wymagane badania wody nie wcześniej niż 14 dni przed rozpoczęciem funkcjonowania i uzyskali pozytywne bieżące oceny przydatności wody do kąpielii.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 2012r. w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne (Dz. U. z 2012r, poz. 261) poinformowano organizatorów o obowiązkach wynikających z przepisów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011r.

o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2011r. Nr 208, poz. 1240) i zwrócono uwagę na brak ratowników w 5 ogólnodostępnych miejscach wykorzystywanych do kąpieli.

W wyniku prowadzonego nadzoru sanitarnego jak i oświadczeń organizatorów uzyskano informacje, że:

- 2 miejsca wykorzystywane do kąpieli zostały zamknięte z dniem 16 lipca 2012r.,
- 3 miejsca wykorzystywane do kąpieli były czynne jedynie w soboty i niedziele (zapewniona była obecność ratowników).

Ponadto wymagany sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne zgodnie z oświadczeniami zapewniali ratownicy.

Mając na uwadze art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2011r. Nr 208, poz. 1240) informacje o wynikach kontroli przekazywano odpowiednim władzom samorządowym, Komendzie Powiatowej Policji w Lipnie i WOPR Lipno do wykorzystania zgodnie z kompetencją.

Woda w sezonie letnim badana była w ustalonych terminach. Wszystkie przedłożone wyniki badań wody były zgodne z wymogami aktualnego rozporządzenia.

Wydano 9 ocen przydatności wody do kąpieli.

W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono uchybień sanitarno – higienicznych, nie nakładano mandatów.

4. Ocena stanu sanitarnego placówek ochrony zdrowia.

Ocenę opracowano na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w obiektach podmiotów wykonujących działalność leczniczą przez pracowników Sekcji Nadzoru Nad Obiektami Komunalnymi, Nadzoru Przeciwpidemicznego i pracownika zatrudnionego na Samodzielnym Stanowisku ds. Higieny Dzieci i Młodzieży w roku 2012.

Ogółem skontrolowano 75 obiektów (w tym: 55 w miastach i 20 na wsiach) na 89 w ewidencji (w tym: 67 w miastach i 22 na wsiach).

W 2012r. zdjęto z ewidencji 4 obiekty (3 w mieście i 1 na wsi): 3 indywidualne praktyki lekarzy dentyków i 1 przychodnię zakładową („inne”). 2 gabinety

pielęgniarskie w zakładach pracy chronionej przeniesiono do „innych obiektów użyteczności publicznej”.

Ujęto w ewidencji 1 nowy obiekt (1 w mieście)

Wydano 23 (N.HK) decyzje administracyjne – 2 nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości (dot. obiektu, który na koniec roku 2011 został oceniony jako zły pod względem sanitarnym i technicznym – „inny obiekt świadczący usługi medyczne“ zgodnie z Decyzją PWIS w Bydgoszczy uchylającą decyzje PPIS w Lipnie został wykreślony z ewidencji - Przychodnia Zakładowa „KONWEKTOR” Lipno), 9 opinii w formie decyzji (w tym 2 dotyczące programów dostosowawczych), 4 decyzje umarzające wszczęte postępowania dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości oraz 8 decyzji płatniczych, dotyczących kwestionowanych kontroli a także wydawanych opinii sanitarnych.

Ponadto wydano 2 decyzje umarzające wszczęte postępowania w sprawie wydania opinii – planowano rozpoczęcie działalności dwóch stacji ratownictwa medycznego, jednak po wszczęciu postępowań wycofano wnioski w przedmiotowych sprawach – postępowanie umorzono. Wystosowano 4 wystąpienia.

W roku 2012 nałożono 1 mandat na kwotę 100zł.

W okresie sprawozdawczym wykazano zły stan sanitarny, w tym pod względem technicznym w 3 obiektach. Jednak na koniec roku wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dobre.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

- NZOZ „Mój Lekarz“ Lipno – ubytki tynku na suficie w wiatrołapie i brak zmywalnej podłogi w pomieszczeniu porządkowym, uszkodzony wentylator w ciemnej ubikacji dla pacjentów;
- NZOZ „WIMED” Lipno – uszkodzone wentylatory w ciemnych WC, brak segregacji sprzętu porządkowego według stref czystości, zgromadzone różne przedmioty w składziku porządkowym utrudniające utrzymanie czystości (m.in. materiały budowlane);
- NZOZ Chalin – zniszczona armatura na stanowisku do mycia rąk w gabinecie zabiegowym, brak bieżącej czystości w gabinecie zabiegowym – nałożono mandat w wysokości 100 zł. (dot. brudnych powierzchni podłogi, okien, kratki wentylacyjnej, obecność pajęczyn).

W wyżej wymienionych przypadkach wszczęto z urzędu postępowania administracyjne. W związku z usunięciem stwierdzonych nieprawidłowości

w krótkich terminach postępowania zostały umorzone. Właściciele obciążono kosztami kontroli.

W 1 przypadku (prywatny gabinet stomatologiczny) w roku 2011 wszczęto postępowanie w sprawie: stwierdzonych nieprawidłowości (brak do wglądu wymaganych procedur higienicznych, brak do wglądu badań do celów sanitarno – epidemiologicznych, brak zapisów z mycia i dezynfekcji pojemnika i pomieszczenia przeznaczonego na gromadzenia odpadów medycznych). W związku z pisemną informacją o likwidacji obiektu, po potwierdzeniu zamknięcia obiektu wydano decyzję umarzającą wszczęte postępowanie (03.01.12r.).

Ponadto stwierdzono wykonanie nieprawidłowości stanu sanitarno - technicznego w zakładzie opiekuńczo – leczniczym (zniszczone ściany i sufity w wielu pomieszczeniach) – zgodnie z decyzją administracyjną z 2011r.

W kilku przypadkach wydano zalecenia pokontrolne dotyczące między innymi:

- poprawy stanu sanitarnego niektórych pomieszczeń – 4 obiekty (dot. zawilgoceń, uzupełnienia fug itp.),
- zapewnienia dozowników do środków dezynfekcyjnych do rąk – 6 obiektów.
- weryfikacji posiadanych procedur (dot. najczęściej nie wprowadzenia zmian takich jak zmiany stosowanych płynów dezynfekcyjnych, braku procedury mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych, braku opisu postępowania z mopami itp.),
- uaktualnienia złożonych informacji o wytwarzanych odpadach (dot. większej niż deklarowana ilości wytwarzanych odpadów medycznych),
- braku do wglądu protokołów kontroli wewnętrznej.

We wszystkich przypadkach zalecenia były wykonywane w ustalonych terminach.

Pozostałe obiekty tej grupy nie budzą większych zastrzeżeń, gdyż są to obiekty o dobrym stanie sanitarno - technicznym i dostosowane do zakresu udzielanych świadczeń medycznych.

W większości obiektów wykonano już konieczne prace mające na celu dostosowanie ich do aktualnie obowiązujących przepisów prawa zgodnie z zatwierdzonymi przez PPIS w Lipnie programami dostosowawczymi. Możliwość wydłużenia czasu na dostosowanie obiektów spowodowało przełożenie terminów zakończenia niektórych prac.

Kierownicy dwóch zakładów w miesiącu grudniu przedłożyli opracowane programy dostosowawcze do aktualnego rozporządzenia Ministra Zdrowia (planowany termin wykonania do końca 2016r.).

Wszystkie obiekty korzystały z wody wodociągów publicznych, których jakość była nadzorowana przez PSSE Lipno. Jedynie placówki ochrony zdrowia zlokalizowane w mieście Dobrzyń nad Wisłą zaopatrywane były w wodę warunkowo dopuszczoną do użytkowania ze względu na przekroczenia fizyko – chemiczne (dot. poziomu manganu, utlenialności i barwy). Prowadzone jest postępowanie administracyjne mające na celu zapewnienie dobrej jakości (woda warunkowo dopuszczona do użytkowania do 31 grudnia 2014r.). Pozostałe obiekty zaopatrywane były w wodę dobrej jakości.

Obiekty stacjonarne posiadają awaryjne źródła zaopatrzenia w wodę (szpital - posiada dodatkowo zbiornik rezerwowy o pojemności 400 l, zakład opiekuńczo – leczniczy posiada dodatkowy własny wodociąg lokalny).

Badania wody w kierunku *Legionella* sp. przeprowadzone w roku 2012 w 2 nadzorowanych obiektach stacjonarnych świadczeń zdrowotnych nie wykazały przekroczeń.

Wszystkie skontrolowane placówki ochrony zdrowia posiadają podpisane umowy z firmami posiadającymi wymagane zezwolenia na odbiór odpadów medycznych.

Sukcesywnie zwiększa się ilość urządzeń chłodniczych służących do magazynowania odpadów medycznych.

Nie stwierdzano nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi.

Sprzątaniem pomieszczeń wszystkich obiektów zajmuje się personel placówek – brak firm zewnętrznych.

5. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy.

Informacje wstępne.

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie nadzorem objęto 173 zakłady pracy, w tym skontrolowano 168 obiektów.

Ogółem przeprowadzono 211 kontroli, w tym :

- 168 kontroli zgodnie z harmonogramem nadzoru nad obiektami na 2012r.,

- 13 kontroli poza harmonogramem (tematycznych),
- 28 kontroli sprawdzających wykonanie nałożonych na stronę obowiązków,
- 2 kontrole interwencyjne w związku z powiadomieniem o nieprawidłowościach w zakresie wprowadzania do obrotu produktów chemicznych niebezpiecznych.

Przeprowadzone kontrole w 20 zakładach wykazały nieprawidłowości, w związku z powyższym wydano 17 decyzji nakładających na stronę obowiązek ich usunięcia.

W 1 przypadku na wniosek strony został zmieniony termin wykonania nakazu przeprowadzenia badań środowiskowych.

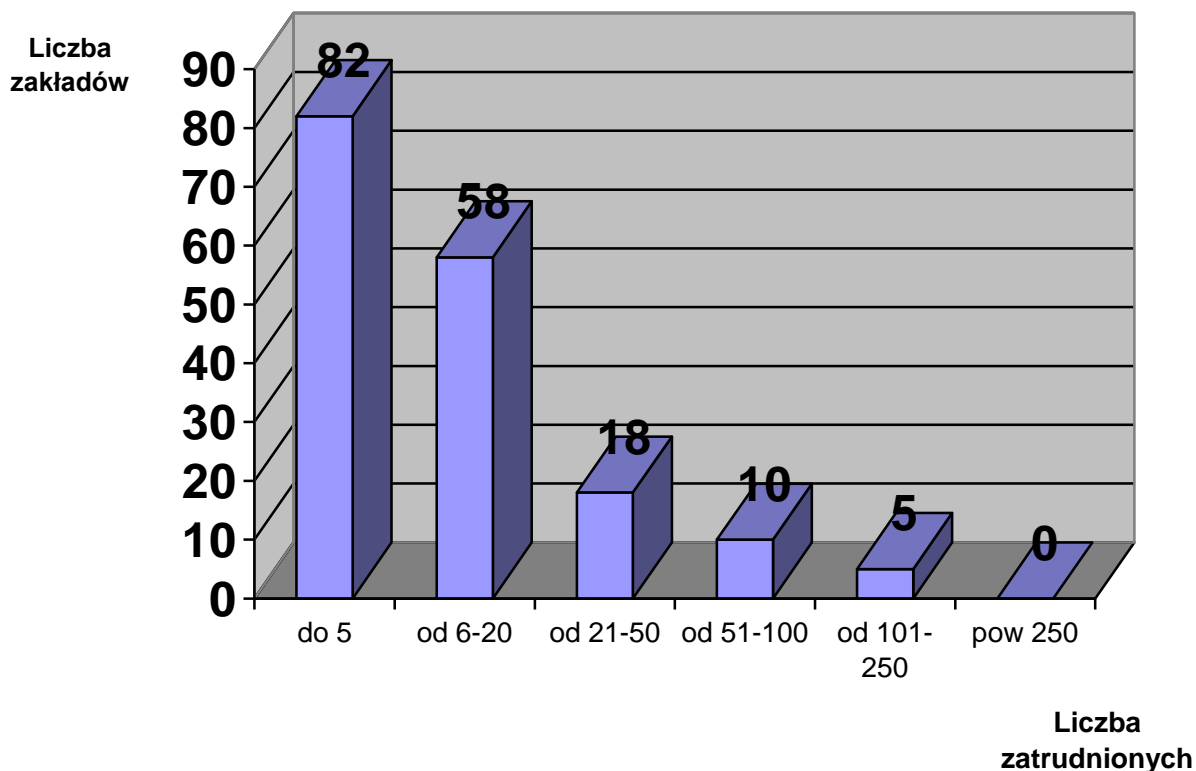
W 3 zakładach nieprawidłowości usunięto przed zakończeniem postępowania w związku z powyższym wydano decyzję o umorzeniu postępowania.

Ogółem wydano 42 decyzje administracyjne w tym:

- 17 merytorycznych,
- 1 zmieniającą termin wykonania nałożonych na stronę obowiązków,
- 3 decyzje o umorzeniu postępowania,
- 21 decyzji płatniczych.

1. Struktura zatrudnienia.

Ogółem w 2012r. w nadzorowanych zakładach pracy zatrudnionych było 2833 pracowników.

Zgodnie z przedstawionym powyżej zestawieniem najwięcej jest zakładów małych prowadzonych przez rzemieślników zatrudniających do 5 pracowników oraz od 6 do 20 pracowników. Natomiast dużych zakładów zatrudniających od 101 do 250 osób jest tylko 5.

Na terenie powiatu lipnowskiego z pośród ogółu zatrudnionych najwięcej osób pracuje przy produkcji artykułów spożywczych (673), produkcji odzieży (223), produkcji wyrobów metalowych (245), produkcji maszyn i pojazdów (384) oraz w opiece zdrowotnej (205).

W 2012r. objęto nadzorem 4 nowe zakłady pracy, 4 wznowiły działalność natomiast 3 uległy likwidacji oraz 5 zakładów zawiesiło działalność.

2. Zakres prowadzonych kontroli.

Zgodnie z planem pracy sporządzonym na 2012r. :

- sprawowano nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy pracowników narażonych na szkodliwe dla zdrowia czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne oraz czynniki uciążliwe,
- prowadzono nadzór nad: warunkami pracy i wypełnieniem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach poligraficznych oraz warsztatach samochodowych,
 - egzekwowaniem przepisów rozporządzenia WE nr 1907/2006 REACH oraz (WE) nr 1272/2008 CLP przez podmioty produkujące, wprowadzające i stosujące niebezpieczne substancje chemiczne i ich mieszaniny,
- sprawowano wzmożony nadzór nad prekursorami narkotyków, w tym zakaz wprowadzania do obrotu środków zastępczych,
- kontynuowano przygotowanie pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009- 2032”.
- przeprowadzano kontrole w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych pod kątem przestrzegania zakazu stosowania substancji czynnych, które nie mogą wchodzić w skład produktów biobójczych,
- prowadzono działania mające na celu promocję zdrowego stylu życia w miejscu pracy.

3. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych zakładach pracy.

Przeprowadzone kontrole wykazały nieprawidłowości dotyczące:

- braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w 10 zakładach oraz braku rejestru ww. czynników w 4 zakładach,
- przekroczenia wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy w 16 zakładach,
- braku oceny ryzyka zawodowego w 3 zakładach oraz braku oceny ryzyka zawodowego związanego z występowaniem w miejscu pracy czynników biologicznych w 2 zakładach,
- braku aktualnych badań lekarskich w 1 zakładzie,
- złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń produkcyjnych i socjalnych w 6 zakładach.

W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie wydał 17 decyzji administracyjnych zobowiązujących pracodawców do usunięcia ww. nieprawidłowości.

4. Zagrożenia dla zdrowia pracowników wynikające ze specyfiki produkcji zakładów działających na terenie powiatu lipnowskiego.

Najczęściej występującym zagrożeniem dla zdrowia pracowników zatrudnionych w zakładach produkcyjnych jest narażenie na szkodliwe działanie hałasu.

W 2012r. przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu stwierdzono w 13 zakładach oraz przekroczenie wartości ekspozycji dziennej drgań działających na organizm człowieka przez kończyny górne w 2 zakładach. Wydano decyzję na obniżenie poziomu ekspozycji na hałas w 1 zakładzie oraz na obniżenie drgań o działaniu miejscowym do obowiązującej normy w 2 zakładach. Hałas został obniżony do obowiązującej normy natomiast nie udało się obniżyć drgań o działaniu miejscowym. W pozostałych 12 zakładach pracy przekroczenie hałasu utrzymuje się od wielu lat, decyzje na obniżenie wydawano w latach wcześniejszych jednakże brak możliwości obniżenia hałasu do obowiązującej normy z powodu specyfiki produkcji oraz stosowanych maszyn tj: prasy, przecinarki, gilotyny, pilarki do cięcia drzew. W tych zakładach opracowany jest program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas oraz pracownicy stosują odpowiednie ochronniki słuchu.

Przekroczenie wartości NDS pyłu na stanowiskach pracy wystąpiło w 1 zakładzie- Piekarni w Bobrownikach należącej do GS „SCH” w Lipnie. Wydano decyzję na obniżenie pyłu z terminem wykonania do 01.04.2013r.

W 2012r. w porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano nieznaczny spadek liczby pracowników pracujących w przekroczeniach normatywów higienicznych z 65 pracowników w 2011r. do 57 pracowników w 2012r.

W ocenie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie - poprawa warunków pracy pracownikom, w związku z obniżeniem do obowiązującej normy hałasu, spowodowana była modernizacją i naprawą maszyn ale także zmniejszeniem liczby pracowników w zakładach w powiecie lipnowskim o 130 osób w porównaniu z 2011r.

5. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi.

W zakładach produkcyjnych narażenie/ kontakt na substancje i czynniki o działaniu rakotwórczym występuje w 2 zakładach:

- w Zakładzie U.P.H. „GALWAN” przy procesach galwanicznych (tlenek chromu VI),
- w P.P.H. „KOLMEX” zajmującym się demontażem płyt azbestowo-cementowych z dachów budynków (pył i włókna respirabilne azbestu).

Badania środowiskowe przeprowadzane na ww. substancje o działaniu rakotwórczym nie wykazały przekroczeń wartości NDS, w związku z powyższym warunki pracy były bezpieczne.

W obiektach służby zdrowia narażenie na promieniowanie jonizujące X występuje w 2 podmiotach leczniczych tj. N ZOZ „WIMED” oraz N ZOZ „Lekarze Rodzinni” w Lipnie przy wykonywaniu prześwietleń RTG.

6. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.

W 2012r. nadzorem objęto 11 podmiotów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne w postaci własnej lub mieszaniny chemiczne

Są to:

- 1 gorzelnia rolnicza produkująca alkohol etylowy,
- 3 zakłady, które mieszają lub konfekcjonują i wprowadzają do obrotu mieszaniny chemiczne takie jak: farby, płyny do chłodziń, elektrolit do akumulatorów, olej do lamp oliwnych, odkamieniacz, granulki zapachowe do koszy na śmieci,
- 1 przedsiębiorstwo, które importuje mieszaninę chemiczną do Polski z Chin i wprowadza do obrotu,

- 6 hurtowni, sklepów chemicznych, które sprzedają mieszaniny chemiczne konsumentom.

W roku 2012 skontrolowano wszystkie ww. podmioty i nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto skontrolowano 61 zakładów, w których stosowane są substancje chemiczne i ich mieszaniny w procesach produkcyjnych, do wykonywania analiz chemicznych, do impregnacji drewna oraz do przeprowadzania dezynfekcji. Uchybienie stwierdzono w 1 Zakładzie U. P. H „GALWAN” w Skępem tj. brak oznakowania zbiorników zawierających substancje i mieszaniny chemiczne niebezpieczne. Uchybienie zostało usunięte przed terminem zakończenia postępowania administracyjnego, w związku z powyższym nie ujęto go w decyzji.

7. Przestrzeganie przez pracodawców przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

W 2012r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie wpłynęło 84 zgłoszenia zamiaru prowadzenia prac w kontakcie z azbestem od firm uprawnionych do demontażu pokryć dachowych zawierających azbest, w tym 24 zgłoszenia od firmy mającej siedzibę na terenie powiatu lipnowskiego oraz 60 zgłoszeń od firm mających siedzibę poza terenem powiatu lipnowskiego.

Przeprowadzono 2 kontrole podczas prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest przez pracowników P.P.H. „KOLMEX” w Kolankowie, gm. Lipno oraz przez pracowników Zakładu Budowlano-Remontowego „CZAR-BUD” s.c. z Płocka.

Firmę ZGK „GRONEKO” s.c. Mikorzyn, 87-732 Lubanie skontrolowano w 2011r. i nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uzgodniono z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Lipnie o wzajemnym informowaniu się o składanych przez firmy zgłoszeniach zamiaru prowadzenia prac w kontakcie z azbestem.

8. Nadzór nad obrotem środkami zastępczymi „dopalaczami”.

Zgodnie z realizacją ustawowych obowiązków nałożonych na jednostki PIS ustawą z dnia 8 października 2010r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2011r. Nr 212, poz. 1263 z późn. zm.), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny

w Lipnie podejmował działania w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu środków zastępczych.

W 2012r. pracownicy z Sekcji N.HK oraz N.HŻ przeprowadzili 62 kontrole w obiektach nadzorowanych takich jak: restauracje, małe gastronomie, sklepy na stacjach paliw, targowisko miejskie, w których mogą być wprowadzane środki zastępcze i nie stwierdzili ich w sprzedaży. Natomiast pracownicy Sekcji Prewencji Chorób Zawodowych w ww. okresie prowadzili monitoring stron internetowych mogących oferować w sprzedaży środki zastępcze, prasy oraz sprawdzono obiekt, w którym wcześniej miał być prowadzony obrót środkami zastępczymi.

Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w nadzorowanym przez N.HP zakładzie, w związku z otrzymaną informacją od PSSE w Gdańsku, że istnieje podejrzenie wprowadzania do obrotu środków zastępczych przez ten obiekt. Przeprowadzona kontrola nie stwierdziła nieprawidłowości.

9. Postępowanie w sprawie chorób zawodowych.

W 2012r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie nie wpłynęło zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej w związku z powyższym nie prowadzono postępowania wyjaśniającego w tej sprawie.

Wnioski.

1. Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie należy uznać za zadowalający.
2. W dalszym ciągu czynnikiem szkodliwym występującym w przekroczeniu normatywu higienicznego jest hałas. Pracownicy narażeni na hałas stosują dobrane ochronniki słuchu natomiast pracodawcy opracowali programy działań organizacyjno - technicznych mające na celu ograniczenie hałasu.
3. Obowiązki nakładane na stronę w decyzjach, w związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas kontroli, były realizowane w terminie (tylko w 1 przypadku strona wystąpiła o przedłużenie terminu wykonania nakazów).
4. Nie stwierdzono nieprawidłowości przy obrocie i stosowaniu substancji i mieszanin chemicznych, prekursorów kat. 2 i 3 oraz produktów biobójczych.

6. Warunki sanitarno- higieniczne w placówkach nauczania, wychowania i wypoczynku.

Zapewnienie odpowiedniego standardu higienicznego dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych, to główny cel Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży, realizowany poprzez bieżący nadzór sanitarny.

Od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. Stanowisko ds. Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lipnie obejmowało nadzorem sanitarnym 74 placówki stałe (w 2011 r. - 71 placówek) oraz 6 placówek sezonowych (w 2011 r. - 10 placówek).

Oceniając stan sanitarno-techniczny i warunki pobytu w placówkach nauczania i wychowania przeprowadzono łącznie 162 kontrole sanitarne (rok 2011 - 141 kontroli). Wydano 2 decyzje administracyjne (merytoryczne) nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości (w 2011 r. - wydano 3 takie decyzje).

W 2012 r. na terenie powiatu lipnowskiego powstały następujące placówki:

- Żłobek w Lipnie
- Punkt Przedszkolny w Wichowie
- Punkt Przedszkolny w Jastrzębiu
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny w Kikole
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny w Wielgiem
- Punkt Przedszkolny w Lipnie, ul. Kolejowa 6
- Punkt Przedszkolny w Lipnie, ul. Wspólna 2
- Przedszkole Niepubliczne „Przedszkole w parku”, ul. Piłsudskiego 23
- Samorządowe Przedszkole w Radomicach, które weszło w skład Zespołu Szkół im. M. Konopnickiej w Radomicach
- I Liceum Ogólnokształcące w Lipnie

Placówki te, uzyskały pozytywną opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie.

W 2012 r. na terenie powiatu lipnowskiego zlikwidowano następujące placówki:

- Punkt Przedszkolny w Radomicach
- Punkt Przedszkolny w Wielgiem
- „Małe Przedszkole” w Suminie
- Przedszkole Miejskie Nr 1 w Lipnie
- Publiczne Gimnazjum w Suminie
- Szkołę Podstawową w Piątkach, która od 01.09.2012 r. funkcjonuje jako Szkoła Podstawowa Filialna Zespołu Szkół w Karnkowie

W skontrolowanych placówkach uczyło się i przebywało **9741** dzieci i młodzieży. W ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego skontrolowano 79 placówek w tym: 73 placówki stałe oraz 6 placówek sezonowych, oceniając stan sanitarno-techniczny i warunki pobytu.

Warunki do utrzymania higieny	2011		2012	
	Liczba	%	Liczba	%
Ponadnormatywna liczba uczniów na urządzenie ustępowe	0	0	0	0
Korzystanie z ustępów zewnętrznych	0	0	0	0
Brak dostępu do ciepłej wody w sanitariatach	0	0	0	0

Na szczegółową ocenę warunków pobytu i nauki w placówkach nauczania wychowania pozwoliły badania środowiska szkolnego. Łącznie przeprowadzono 1500 badań w tym: 394 badania tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych (nieprawidłowości nie stwierdzono), 1058 badań dostosowania mebli do wzrostu uczniów/przedszkolaków (nieprawidłowości nie stwierdzono) oraz 48 badań pomiaru temperatury w pomieszczeniach oświatowo-wychowawczych, w związku z bardzo niskimi temperaturami zewnętrznymi (nieprawidłowości nie stwierdzono). W ramach oceny infrastruktury do prowadzenia zajęć wf stwierdzono, że 37 szkół miało warunki wystarczające do realizacji zajęć wf, 4 placówki miały warunki niewystarczające, a 2 placówki nie posiadały warunków do prowadzenia zajęć wf. Szkolne zespoły sportowe posiadało 25 placówek, natomiast pozostałe placówki posiadały salę zastępczą/rekreacyjną z boiskiem, tylko salę zastępczą/rekreacyjną

lub tylko boisko sportowe. Uczniowie korzystali też z sali gimnastycznej, hal sportowych, siłowni, basenu oraz boisk „Orlik” zlokalizowanych poza placówką.

Sprawdzano sposób sprawowania podstawowej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że podstawowa opieka zdrowotna nad uczniami w szkołach w powiecie lipnowskim sprawowana jest głównie poza szkołą. Tylko nieliczne szkoły mają na swoim terenie gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Stwierdzono, że stan sanitarny i techniczny wszystkich skontrolowanych gabinetów nie budził zastrzeżeń.

We wszystkich szkołach oceniono sytuację dożywiania dzieci i młodzieży.

Rok	Wydawanie ciepłych posiłków				Organizowanie śniadań szkolnych		Podawanie napoju	
	Liczba placówek		Liczba dzieci i młodzieży					
	ogółem	w tym wyłącznie z posiłków jednodaniowych	z obiadów pełnych	z posiłków jednodaniowych	liczba placówek	liczba korzystających	liczba placówek	liczba korzystających
2011	34	28	618	3375	17	1270	19	1749
2012	35	26	1196	2728	14	1000	17	1577

W 2012 r. ciepły posiłek wydawało 35 placówek dla 3924 uczniów (w tym 26 placówek wydawało wyłącznie posiłek jednodaniowy dla 2728 uczniów). Szkoły organizowały też śniadania oraz podawanie napoju. Z posiłków dofinansowanych skorzystało 3226 uczniów (w 2011 roku 3413 uczniów). W trakcie kontroli sanitarnych sprawdzano też place zabaw funkcjonujące przy szkołach i przedszkolach, ich stan techniczny w tym piaskownice i sposób ich zabezpieczenia przed dostępem zwierząt. Przeprowadzone w tym zakresie kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Należy pamiętać aby przed rozpoczęciem sezonu dokonywać wymiany piasku i odpowiednio zabezpieczać piaskownice przed dostępem zwierząt. Sprawdzać na bieżąco stan techniczny i mocowanie urządzeń do podłoża na placach zabaw i regulaminy korzystania z ww. placów celem poprawy bezpieczeństwa bawiących się tam dzieci.

W trakcie trwania wycieczki w roku 2012 przeprowadzono łącznie 7 kontroli sanitarnych, podczas których oceniono spełnienie wymagań sanitarno-higienicznych przez organizatorów wycieczki w odniesieniu do stanu

i wyposażenia pomieszczeń, miejsc przebywania uczestników, zaopatrzenia w wodę, zaplecza sanitarnego, gromadzenia odpadów stałych i odprowadzenia ścieków.

Sprawując bieżący nadzór sanitarny skontrolowano 6 placówek sezonowych (były to placówki letniego wypoczynku). W okresie ferii zimowych 2012 r. podobnie jak w roku 2011 na terenie powiatu lipnowskiego nie zorganizowano wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej. Z wypoczynku letniego skorzystało **373** dzieci i młodzieży. Podczas trwania wypoczynku przeprowadzono jedną wspólną kontrolę z przedstawicielem Posterunku Policji w Dobrzyniu nad Wisłą w jednej placówce.

W trakcie trwania wypoczynków nie zgłoszono żadnych skarg, nie było interwencji. Nie nałożono mandatów karnych.

Organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży zapewнили uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

W ramach działalności profilaktycznej ukierunkowanej na zapobieganie zachorowaniom na choroby zakaźne, podobnie jak w roku 2011 kontrolowano w placówkach oświatowo-wychowawczych warunki do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży szkolnej. Sprawdzano stan higieniczny zaplecza sanitarnego, wyposażenie sanitariatów w mydło w dozownikach, suszarki lub ręczniki jednorazowe do rąk, papier toaletowy. Stwierdzono, że wszystkie placówki zapewniły odpowiednie warunki swoim podopiecznym w ww. zakresie.

Na stronie internetowej PSSE w Lipnie umieszczono stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczące profilaktyki i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży. Ponadto, dyrektorom szkół podczas przeprowadzanych kontroli pozostawiano Poradnik „Szkoły wolne od dymu tytoniowego”.

Podczas kontroli letniego wypoczynku dzieci i młodzieży kierownikom turnusów pozostawiano materiały edukacyjne dotyczące: szkodliwości palenia tytoniu (tj. ulotki: „Wiesz o tym”, „Pamiętaj”, „Palisz Rzykujesz”), nowych narkotyków (tj. ulotka „Biorąc nie jesteś sobą”) oraz broszury: „Zasady bezpieczeństwa podczas upałów”, „Zdrowe wakacje”).

Łącznie w wyniku działalności kontrolnej wydano 2 decyzje administracyjne (merytoryczne) nakazujące usunięcie zaniedbań sanitarno-higienicznych. Nakazy dotyczyły: ciągów komunikacyjnych w budynkach szkolnych (tj. złego stanu sanitarno – technicznego schodów i podłogi), sal lekcyjnych (tj. złego stanu sanitarno-technicznego ścian oraz braku osłon oświetleniowych na punktach

świetlnych), warunków prowadzenia zajęć wf (dotyczy złego stan sanitarno – technicznego stolarki drzwiowej w przebieralni dla uczniów, ścian w korytarzu prowadzącym do ww. przebieralni).

Wnioski:

- W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych podobnie jak w roku 2011 nie stwierdzono budynków nieprzystosowanych do potrzeb nauczania i wychowania, jak również w złym stanie technicznym, jak i porządku i czystości.
- Na terenie powiatu lipnowskiego nie ma placówek nauczania i wychowania z ustępami zewnętrznymi.
- Wszystkie placówki podłączone są do sieci wodociągowej.
- Wszystkie szkoły zapewniały odpowiednie warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów.
- Szkolne gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej spełniały w 100% wymagania sanitarno-higieniczne.

7. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku .

W 2012 r. pracownicy Sekcji Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku przeprowadzili 470 kontroli sanitarnych. Kontrole przeprowadzono zgodnie z harmonogramem kontroli na 2012 r. i w sytuacjach zagrożenia zdrowotnego ze strony żywności i przedmiotów użytku. Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na takie zagadnienia jak:

- znakowanie żywności
- higiena sprzedaży żywności nie opakowanej jednostkowo
- higiena osobista i stan zdrowia zatrudnionego personelu
- warunki przechowywania żywności łatwo psującej się
- identyfikowalność surowców i produktów
- legalność pochodzenia mięsa i jego przetworów znajdujących się w sprzedaży

- żywność modyfikowana genetycznie (GMO)
- suplementy diety
- wprowadzanie i przestrzeganie w zakładach produkcji i obrotu żywnością praktyk (GMP, GHP) oraz systemu HACCP zapewniających bezpieczeństwo żywności,
- bezpieczeństwo zdrowotne żywności, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów kontaktujących się z żywnością,
- wprowadzanie do obrotu środków zastępczych tzw. dopalaczy
- przestrzeganie zakazu palenia w zakładach gastronomicznych
- legalność wprowadzanie do obrotu alkoholu.

Celem poprawy stanu sanitarno-higienicznego zakładów produkcji i dystrybucji żywności wydano 18 decyzji administracyjnych.

W ramach, prowadzonej przez Inspekcję Sanitarną, urzędowej kontroli i monitoringu żywności, pobrano 144 próbki do badań laboratoryjnych. Niezgodności z przepisami nie stwierdzono.

Charakterystyka stanu sanitarnego ważniejszych grup obiektów żywnościowo- żywieniowych.

Automaty do lodów - sezonową działalność w miesiącach czerwiec - sierpień prowadziło 6 automatów zlokalizowanych w Lipnie i Skępem. Ich stan sanitarny i techniczny nie budził zastrzeżeń i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego.

Piekarnie – nadzorem, podobnie jak w roku poprzednim objętych było 15 obiektów. W większości przypadków piekarnie są funkcjonalnymi zakładami spełniającymi podstawowe wymogi sanitarne. Ich stan sanitarny i techniczny uległ nieznacznej poprawie w stosunku do roku ubiegłego.

Ciastkarnie – w 2012 r. uruchomiono nową małą „rodzinną ciastkarnię” produkującą ciasta metodami tradycyjnymi z udziałem surowych jaj. Stan sanitarny tej grupy /3 zakłady/ jest zadawalający i nie budzi zastrzeżeń.

Przetwórnictwo owocowo - warzywne - stan sanitarno-techniczny 4 działających zakładów był dobry i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego. Zdecydowanie najlepszymi obiektami w tej grupie jest Zamrażalnia Owoców i Warzyw PingwinLutosa Foods Polska spółka z o.o. w Lipnie, ul. Wojska Polskiego 12A i Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Dawtona” w Lipnie, ul. Wojska

Polskiego 12. Są to obiekty nowoczesne, funkcjonalne z wdrożonymi i utrzymywanymi systemami HACCP.

W 2012 r., wznowił działalność produkcyjną Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Markłos” w Lipnie, ul. Polna 18, który specjalizuje się w produkcji ogórków konserwowych i kapusty kwaszonej z surowców pochodzących z własnego gospodarstwa rolniczego. Jego stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. W związku z „ aferą solną ” pobrano próbkę soli do badań laboratoryjnych - niezgodności nie stwierdzono.

Zakłady przemysłu zbożowo – młynarskiego - w 2012 r. działalność podobnie jak w roku poprzednim prowadziły 2 młyny świadczące usługi dla okolicznych rolników, mające zawarte umowy ze specjalistycznymi zakładami zwalczania szkodników zbożowo- mącznych (kontrole sanitarne potwierdziły skuteczność stosowanych zabiegów). Zakłady posiadają wdrożone procedury GHP/GMP i ich stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

Sklepy - liczba obiektów w tej grupie – 311 zmniejszyła się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 12 obiektów. W 2012 r. powstało 12 nowych sklepów, likwidacji uległy 24, głównie wiejskie, małe sklepy. Odnotowano także zmiany właścicieli działających wcześniej sklepów. Stan sanitarno- techniczny większości z 199 skontrolowanych sklepów spożywczych był zadawalający i uległ poprawie, zwłaszcza jeśli chodzi o zaopatrzenie w wodę i urządzenia chłodnicze, co jest związane z większą dbałością właścicieli obiektów o wizerunek placówek, jak również działaniami prewencyjnymi a także represjami ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Chociaż wszystkie sklepy posiadają w dostatecznych ilościach urządzenia chłodnicze, to nie zawsze zachowuje się ciągłość łańcucha chłodniczego np. przetwory mleczne, paczkowane wędliny przechowywane były na ladzie sprzedaży. Innymi stwierdzanymi nieprawidłowościami i przyczyną wydania 14 decyzji administracyjnych był: brak urządzeń i środków do mycia i dezynfekcji sprzętu i wyposażenia, brak warunków do przechowywania sprzętu porządkowego, brak lub nieprawidłowe wykorzystywanie pomieszczeń socjalnych, brak odzieży ochronnej, niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń, zniszczony sprzęt pomocniczy, brak utrzymania systemów GMP/GHP, HACCP. Podczas dokonywanych w trakcie kontroli sanitarnych oględzin etykiet środków spożywczych, nie znaleziono informacji o tym, że produkt zawiera w swym składzie GMO.

Nie odnotowano nieprawidłowości w zakresie obrotu środkami spożywczymi dietetycznymi i suplementami diety. Wprowadzane do obrotu w sklepach spożywczych kosmetyki i przedmioty użytku przechowywane i eksponowane były prawidłowo. Higiena personelu w większości obiektów była zadawalająca.

Środki transportu dostosowane były do asortymentu dostarczanych środków spożywczych i nie budziły zastrzeżeń natury sanitarnej.

Istniejące na naszym terenie sklepy o dużej powierzchni handlowej, to obiekty o dobrym stanie sanitarno-technicznym, prawidłowo zabezpieczone przed dostępem szkodników, objęte stałym nadzorem zakładów DDD.

W supermarketach prawidłowo i systematycznie prowadzona jest kontrola warunków transportu i przechowywania artykułów łatwo psujących się oraz zamrożonych.

We wszystkich 7 supermarketach wdrożony jest system HACCP. W 2012 r. sklep Lidl rozszerzył działalność o wypiek pieczywa z mrożonych półproduktów.

W 2012 r. w sklepach spożywczych nałożono 12 mandatów karnych na kwotę 1150 zł. z powodu nienależytego bieżącego stanu sanitarnego, wprowadzania do obrotu przeterminowanej żywności, braku monitoringu i braku zapisów monitoringu temperatury w urządzeniach chłodniczych.

W związku ze złożonymi doniesieniami sanitarnymi dotyczącymi niewłaściwej jakości zdrowotnej wprowadzanych do obrotu środków spożywczych, braku higieny sprzedaży, wprowadzaniu do obrotu żywności przeterminowanej, przeprowadzono 5 kontroli interwencyjnych - w 1 przypadku zarzuty potwierdziły się (nieporządek, sprzedaż przeterminowanej żywności). Przeprowadzono także 23 kontrole interwencyjne w sklepach monopolowych, w związku z podejrzeniem wprowadzania do obrotu szkodliwego alkoholu pochodzącego z Republiki Czeskiej. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Kioski spożywcze – W 2012 r. zaewidencjonowanych było 13 kiosków. Liczba obiektów zmniejszyła się w stosunku do roku ubiegłego o 2. Stan sanitarno-higieniczny tej grupy obiektów był zadawalający (wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą remont malarski ścian i sufitów kiosku).

Hurtownie spożywcze - w 2012 r. nadzorowano podobnie jak w roku poprzednim 6 hurtowni spożywczych. Stan sanitarno-techniczny hurtowni był dobry i utrzymywał się na poziomie roku ubiegłego. Wszystkie obiekty wyposażone były w urządzenia do pomiaru temperatury i wilgotności powietrza. Nad

zabezpieczeniem magazynów przed dostępem gryzoni czuwają ekipy DDD. Działania te są skuteczne, co potwierdzają kontrole inspekcji sanitarnej.

Obiekty ruchome i tymczasowe - w 2012 r. zaewidencjonowanych było 27 obiektów (o 8 więcej jak w roku ubiegłym) - głównie punktów sprzedaży słodczy opakowanych jednostkowo oraz owoców i warzyw na targowiskach. We wszystkich obiektach realizowane były zasady GHP i ich stan sanitarny nie budził zastrzeżeń. W związku z doniesieniem sanitarnym dotyczącym niehigienicznej i nielegalnej sprzedaży ryb, przeprowadzono kontrolę interwencyjną ruchomego punktu sprzedaży ryb na targowisku w Lipnie. Niezgodności nie stwierdzono.

Środki transportu żywności – w 2012 r. funkcjonowało 19 przedsiębiorstw transportowych (powstało 1 nowe przedsiębiorstwo). Były to przeważnie zakłady posiadające 1 środek transportu, które zajmowały się przewozem żywności opakowanej jednostkowo i umieszczonej na paletach.

Inne obiekty obrotu żywnością- w grupie tej zaewidencjonowane było 28 aptek i punktów aptecznych oraz 4 punkty sprzedaży słodczy i alkoholu na stacjach paliw, z wdrożonymi zasadami GHP. Stan sanitarno-techniczny punktów sprzedaży słodczy i alkoholi nie budził zastrzeżeń.

Zakłady żywienia zbiorowego otwarte – funkcjonowały 64 obiekty (69 w 2011 r.), w tym 10 restauracji. W 2012 r. w grupie tej powstało 7 punktów małej gastronomii. Właściciele zlikwidowali lub zawiesili ze względów finansowych działalność 1 restauracji i 11 zakładów małej gastronomii.

Działające na naszym terenie restauracje zlokalizowane są w Lipnie i na terenie gminy Skępe. Ich stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń i uległ nieznacznej poprawie w stosunku do roku ubiegłego. Zakłady są funkcjonalne, wyposażone w niezbędne urządzenia i sprzęt produkcyjny.

We wszystkich restauracjach sale konsumpcyjne były czyste, estetyczne. Obiekty były prawidłowo zabezpieczone przed dostępem szkodników. Higiena osobista pracowników nie budziła zastrzeżeń. Węzły sanitarne dla konsumentów i dla personelu utrzymane były czysto, systematycznie myte i dezynfekowane. W grupie zakładów żywienia zbiorowego otwartego w 2012 r. funkcjonowały 54 zakłady małej gastronomii.

Znaczna część tych obiektów, to punkty działające sezonowo w miejscowościach turystyczno – wypoczynkowych. Stan sanitarno – techniczny większości zakładów

małej gastronomii był zadawalający i uległ poprawie w stosunku do roku ubiegłego. Wydano 1 decyzję administracyjną. Stwierdzono takie nieprawidłowości jak: zły stan techniczny pomieszczeń i brak środków dezynfekcyjnych. Większości obiektów potrawy podawane były na naczyniach jednorazowych, dozwolonych do kontaktu z żywnością, przechowywanych prawidłowo w wydzielonych szafkach i regałach.

Zakłady małej gastronomii bazują przeważnie na produktach mrożonych, a dodatki warzywne stanowią pasteryzowane sałatki produkowane przez przetwórnictwo owocowo-warzywne. Część zakładów małej gastronomii to typowe pijalnie piwa, ograniczające swą działalność do sprzedaży piwa i konsumpcji na miejscu, przeważnie w kubkach jednorazowych. W zakładach żywienia zbiorowego otwartego, w ramach nadzoru nad alkoholem pochodzenia czeskiego przeprowadzono 10 kontroli interwencyjnych. Nieprawidłowości nie odnotowano.

Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte

Bloki żywienia w szpitalach -nadzorem sanitarnym w 2012 r. objęty był 1 działający na naszym terenie obiekt:- blok żywienia Niepublicznego Zakładu Usług Medycznych, Szpitala Położniczo – Ginekologiczny w Lipnie, ul. Księżycowa 18. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, podczas której nie stwierdzono uchybień sanitarno – higienicznych.

Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka – pod koniec 2012 r. powstał 1 obiekt w tej grupie – mały żłobek zapewniający opiekę 10 dzieci. Przewidziano żywienie w formie cateringu, a także podawanie pokarmu matki i gotowych potraw dla dzieci w opakowaniach jednostkowych, dostarczanych przez rodziców. Zapewniono warunki do higienicznego podgrzewania i podawania potraw. Stan sanitarno-higieniczny zaplecza kuchennego nie budzi zastrzeżeń.

Stołówki szkolne – w 2012 r. działało 16 stołówek, o 2 obiekty więcej jak w 2011 r. Ich stan sanitarno- techniczny nie budził zastrzeżeń. We wszystkich stołówkach szkolnych znajduje się niezbędne wyposażenie, w tym urządzenia chłodnicze. W 2012 r. jedynie w 5 stołówkach szkolnych podawano obiady dwudaniowe, zaś w pozostałych w ramach programu dożywiania dzieci, gotowano zupy z wkładką mięsną, którą stanowiła kielbasa lub pulpet. Posiłki były urozmaicone i nie powtarzały się w jadłospisie dekadowym.

W 14 obiektach dokonano oceny żywienia na podstawie analizy jadłospisów dekadowych – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Stołówki na koloniach i obozach - w ramach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, skontrolowano 6 stołówek kolonijnych i obozowych. Wypoczynek dzieci i młodzieży zlokalizowany był głównie nad jeziorami gminy Skępe i Wielgie. Sposób żywienia dzieci i młodzieży na obozach i koloniach, jak i stan sanitarny stołówek uznano podobnie jak w roku poprzednim za prawidłowy.

Stołówki przedszkolne – w 2012 powstały 3 nowe małe obiekty z żywieniem cateringowym i łącznie funkcjonowało 17 stołówek przedszkolnych w tym 5 z żywieniem cateringowym. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień natury sanitarni-higienicznej.

Żywienie dzieci na podstawie analizy jadłospisów dekadowych uznano za prawidłowe. W większości przedszkoli podaje się 3 posiłki dziennie, a obiady są dwudaniowe. Posiłki są urozmaicone, zawierają dodatki owocowe i warzywne, pieczywo mieszane. W skład śniadań wchodzi ciepłe posiłki mleczne. Przyrządzając posiłki stosuje się różnorodne techniki kulinarne.

Inne zakłady żywienia - w grupie tej działało 30 obiektów nie budzących zastrzeżeń natury sanitarno-higienicznej. W 2012 r. powstało 5 nowych zakładów, a 1 zmienił właściciela.

Blok żywienia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie ul. Włocławska 28.- Zakład zajmuje się gotowaniem zup z wkladką dla osób korzystających z opieki socjalnej. Większość posiłków wydawana jest na zewnątrz w naczyniach własnych konsumentów. Naczynia stołowe wyparzane są na bieżąco w przystosowanym garnku z wkladką.

Obiekt prawidłowo zabezpieczony był przed dostępem szkodników i nie budził zastrzeżeń sanitarnych.

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „WIMED” Zakład Opiekuńczo- Leczniczy w Suradówku, gm. Wielgie Jest to nowoczesny, funkcjonalny i dobrze wyposażony obiekt. W 2012 r. przeprowadzono w nim kontrolę, podczas której nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych.

Domy weselne i sale bankietowe – w 2012 r. powstały 3 nowe zakłady, a 1 ze względów ekonomicznych zawiesił działalność. Działało 11 obiektów specjalizujących się w obsłudze uroczystości rodzinnych i imprez okolicznościowych. Ich stan sanitarno-higieniczny nie budził zastrzeżeń.

Punkty dożywiania w szkołach - funkcjonowały w 17 szkołach, w zaadaptowanych pomieszczeniach lub salach lekcyjnych. W punktach dożywiania, dzieci otrzymują słodkie pieczywo, jogurty i napoje. W kilku punktach przygotowywane są kanapki

lub podawane zupy z wkładką, dostarczane z zewnątrz. Stan sanitarno-higieniczny punktów dożywiania nie budził zastrzeżeń.

Podsumowując stan sanitarno-higieniczny obiektów żywności i żywienia za 2012 r. należy zauważyć:

- przestrzeganie zasad higieny w zakładach produkujących żywność i w zakładach żywienia zbiorowego, czego odzwierciedleniem jest brak zbiorowych zatruc pokarmowych w nadzorowanych obiektach.
- wzrost wśród przedsiębiorców sektora spożywczego tendencji do podnoszenia jakości świadczonych usług wyrażający się poprawą stanu sanitarno - higienicznego.

8. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.

W 2012 roku pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizował ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego, polegające na opiniowaniu lub uzgadnianiu pod względem sanitarno – higienicznym:

- wniosków dotyczących konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- wniosków o opinię sanitarną przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jeżeli obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko został stwierdzony,
- dokumentacji projektowych inwestycji,
- wniosków dotyczących uzgodnień do decyzji o warunkach zabudowy oraz do decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- innych dokumentacji, koncepcji itp.

Ponadto zapobiegawczy nadzór sanitarny prowadził działalność kontrolną i uczestniczył w oddawaniu do użytku obiektów budowlanych wydając opinie.

1. Charakterystyka i ilość zajętych stanowisk w formie decyzji, postanowień i opinii sanitarnych

W 2012 roku zajęto stanowiska w drodze decyzji i opinii sanitarnych:

- Wydano 236 opinii sanitarnych w formie pisma.

Wydane pisma dotyczyły uzgodnień projektów budowlanych (33), opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (30), opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (16), opinii dotyczących pozwolenia na użytkowanie obiektów i w związku z rozpoczęciem użytkowania lub (i) działalności (54), opinii sanitarnych dotyczących lokalizacji nowych obiektów przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy (78) lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (6) oraz innych opinii w tym opinii o lokalu (3), przekazania sprawy (1), pisma o uzupełnienie informacji (2), innych opinii sanitarnych (7) i pism (4) dotyczące załatwianych spraw.

Projekty budowlane dotyczyły: hali produkcyjnej w istniejącym zakładzie, baru gastronomicznego, 4 budynków usługowo – handlowych, ujęcia wody, klubokawiarni, przechowalni płodów, budynku mieszkalnego, 2 cukierni, budynku imprez okolicznościowych, świetlicy wiejskiej, sklepu mięsno – wędliniarskiego, zaplecza kuchennego w istniejącym zakładzie gastronomicznym, apteki, pawilonów do hodowli zwierząt futerkowych, 2 chłodni dla karmy, przetwórni mleka, 2 budynków usługowych, zakładu demontażu pojazdów, 2 budynków medycznych, gabinetów lekarskich, magazynu wyrobów gotowych w istniejącej masarni, zakładu garmażeryjnego, zakładu produkcji karmy dla zwierząt, zakładu kosmetycznego, stolarni. Wśród obiektów mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko znalazły się: 5 elektrowni wiatrowych, drogi gminna, miejska i wojewódzka, sieć wodociągowa, kanalizacje sanitarne i deszczowe, eksploatacja kruszywa naturalnego, 1 stacja paliw płynnych, hala magazynowo – produkcyjna, rozbudowa sortowni odpadów komunalnych, warsztat samochodowy, przebudowa linii napowietrznej, melioracje gruntów rolnych. Opinie sanitarne do decyzji o warunkach zabudowy dotyczyły budynków mieszkalnych i handlowo – usługowych. Opinie sanitarne wydawane do decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego dotyczyły: 1 sieci kanalizacji sanitarnej, 2 linii napowietrznych, stacji transformatorowych i przyłączy kablowych,

rozbudowy sortowni odpadów komunalnych, rozbudowy i przebudowy miejskiego systemu ciepłowniczego oraz budowy sieci gazowniczej śr/c z przyłączami.

- Sekcja Nadzoru nad Obiektami Komunalnymi zajęła stanowisko w drodze 7 decyzji dotyczących spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Decyzje dotyczyły ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych, w tym: 6 decyzji dotyczących przychodni lekarzy rodzinnych i 1 dotycząca laboratorium medycznego.

2. Charakterystyka i ilość dokonanych kontroli sanitarnych i zagadnienia problemowe.

W związku z działalnością kontrolną prowadzoną w zakresie nadzoru zapobiegawczego w 2012 roku dokonano łącznie 67 kontroli sanitarnych w tym 54 kontrole w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektu i (lub) rozpoczęciem nowej działalności.

Dokonywane kontrole sanitarne dotyczyły głównie nowych obiektów rozpoczynających nową działalność. Były to: 5 zakładów fryzjerskich, 1 fryzjersko – kosmetyczny, 6 zakładów kosmetycznych, 1 solarium, 11 sklepów branży spożywczej i 5 punktów z małą gastronomią, 1 cukiernia, 2 gabinety lekarskie, 1 sauna, 1 zakład produkcyjny, 2 stacje diagnostyczne, 1 warsztat samochodowy, 1 gminny ośrodek kultury, 1 świetlica wiejska, 7 punktów przedszkolnych, 2 przedszkola, 1 żłobek, 1 stacja demontażu pojazdów, 1 boisko sportowe ORLIK 2012, 3 budynki imprez okolicznościowych, 1 stacja uzdatniania wody, 1 apteka ogólnodostępna.

Większość z tych obiektów (40) nie posiadały opracowanych dokumentacji projektowych, nie uzyskując tym samym opinii sanitarnej o obiekcie.

Zaledwie 11 obiektów posiadało opracowany projekt budowlany, uzgodnienie pod względem wymogów higieniczno – sanitarnych.

Pion zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uczestniczył w oddawaniu do użytku obiektów budowlanych wydając w tym zakresie stosowne opinie sanitarne.

W 2012 roku wydano 44 opinie w związku z przystąpieniem do użytkowania i rozpoczęcia nowej działalności w obiektach istniejących oraz 10 opinii sanitarnych w związku z rozpoczęciem nowej działalności w obiektach nowo wybudowanych. Wśród dopuszczonych do użytkowania obiektów od podstaw

budowanych było 10 obiektów: 1 budynek handlowo – usługowy, 2 stacje diagnostyczne, 1 cukiernia, 1 gabinet lekarski, 2 budynki imprez okolicznościowych, 1 stacja demontażu pojazdów, 1 boisko sportowe ORLIK 2012 i 1 warsztat samochodowy .

Pozostałe obiekty powstały na bazie istniejących budynków w wyniku przebudowy, rozbudowy, remontu i (lub) zmiany sposobu użytkowania istniejących pomieszczeń na nową działalność.

Nie wydano żadnego sprzeciwu na użytkowanie zgłoszonych obiektów. Bez opinii sanitarnej przekazywane były do użytkowania małe obiekty handlowe i usługowe nie posiadające opracowanych projektów takie jak zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, sklepy i punkty z małą gastronomią punkty przedszkolne, 2 przedszkola jednooddziałowe.

Wszystkie odbierane obiekty, których projekt został wcześniej uzgodniony pod względem wymogów higieniczno – sanitarnych i zdrowotnych w większości były przygotowane zgodnie z uzgodnionym projektem a w nielicznych przypadkach występowały niewielkie zmiany, które nie miały wpływu na stan higieniczno – sanitarny obiektu. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny wyrażał opinie sanitarne w formie pisma w związku z dopuszczeniem do użytkowania nowo wybudowanych obiektów oraz obiektów istniejących zmieniających sposób użytkowania.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości pozytywne opinie sanitarne wydawane były w późniejszym terminie po wykonaniu i sprawdzeniu realizacji zaleceń z protokołu kontrolnego a w niektórych przypadkach z warunkami do wykonania w określonym terminie.

Wszystkie odbiory dokonywane są wspólnie z kierownikami sekcji, która obejmuje nadzorem rozpoczynający działalność obiekt.

Podsumowanie:

Biorąc pod uwagę dotychczas prowadzoną działalność największym problemem jest uzyskanie od „małych” inwestorów, najczęściej po raz pierwszy rozpoczynających działalność, nie dysponujących odpowiednimi środkami finansowymi, odpowiedniej dokumentacji projektowej. W takich przypadkach działalność Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego coraz częściej sprowadza się do udzielania informacji o obowiązujących warunkach technicznych budynków i wymogach higieniczno – sanitarnych i zdrowotnych dla danego typu działalności. Informacje o obowiązujących wymogach sanitarnych udzielane są również projektantom. Udzielanie informacji petentom i projektantom zajmuje coraz więcej

czasu pracy i nie jest nigdzie udokumentowane.

Najczęściej zdarza się, że petenci pisemnie bez wstępnych uzgodnień i odpowiedniej dokumentacji zgłaszają gotowość rozpoczęcia działalności. W związku z rozpoczęciem działalności takich obiektów, pomimo braku dokumentacji, każdorazowo przeprowadzana jest kontrola i wydawana jest opinia sanitarna dotycząca spełnienia wymogów higieniczno – sanitarnych.

9. Działania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Zdrowie człowieka zależy w znacznym stopniu od jego trybu życia, sposobu odżywiania, zachowań prozdrowotnych w życiu codziennym. Działania w kierunku edukacji społeczeństwa to kolejne wyzwanie stojące przed Państwową Inspekcją Sanitarną. Działania te wynikają z założeń Narodowego Programu Zdrowia oraz zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia i Komisji Europejskiej, wytycznych Departamentu Promocji Zdrowia, Biostatystyki i Analiz w Głównym Inspektoracie Sanitarnym, a także z sytuacji epidemiologicznej kraju i potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu lipnowskiego i polegają na inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu działalności edukacyjno informacyjnej w wybranych środowiskach.

W roku 2012 realizowaliśmy szereg akcji i wiele programów oświatowych. Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS potwierdzają celowość kontynuacji zadań ujętych w **Krajowym Programie Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV**. Trudno jest określić poziom zagrożenia na terenie powiatu lipnowskiego, lecz oczywista jest konieczność prowadzenia działań profilaktycznych, szczególnie wśród młodzieży. Działania te prowadzono głównie w 16 gimnazjach i 4 szkołach ponadgimnazjalnych, w których wzięło udział 517 uczniów. Akcje prowadził p. Roman Latoszyński z KC ds. AIDS. Na akcje składał się cykl zajęć edukacyjnych, wystawy materiałów edukacyjnych i konkurs wiedzy. Na wyróżnienie wysuwa się współpraca z samorządami, Starostwem Powiatowym w Lipnie, które pokryły koszt prelegenta w poszczególnych gminach.

Kolejnym przedsięwzięciem była akcja „**Bezpieczne wakacje**”. Podczas wszystkich akcji pracownik PSSE prowadził indywidualne rozmowy z osobami palącymi, udzielał porad jak rzucić palenie, jak unikać zakażeń spowodowanych przez kleszcze itp. **Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu** - kolejny program skierowany do ogółu społeczeństwa realizowany przez pracownika Państwowej Inspekcji Sanitarnej, kadrę pedagogiczną i medyczną

placówek oświatowo-wychowawczych, młodzież, personel podmiotów leczniczych, pracowników placówek sportowo-rekreacyjnych. Jego realizacja odbywała się w ramach różnych kampanii i akcji, np. wspólnie z Gimnazjum Publicznym w Wichowie zorganizowano w szkole „Dzień profilaktyki”. W ramach przedsięwzięcia przeprowadzono konkurs na ulotkę promującą niepalenie, pokazano prezentację multimedialną o szkodliwości palenia oraz przedstawiono krótki program połączony z doświadczeniem pokazującym negatywne skutki palenia.

Uwieńczeniem całości było zaprezentowanie przedstawienia dla społeczności szkolnej pt. „Sąd nad papierosem” oraz prezentacja multimedialna promująca zdrowy styl życia, bez nałogów. Na bieżąco uczniowie i wszyscy zainteresowani mogli śledzić przebieg działań na szkolnej stronie internetowej. Ponad 577 osób obejrzało scenkę pt. „Sąd nad papierosem” natomiast film pt. „Papierosy pożerają Cię żywcem” obejrzało 1027 osób. Przedstawiono obowiązujące regulacje prawne w zakresie miejsc wolnych od dymu tytoniowego oraz zaprezentowano spot telewizyjny pt. „Miasta wolne od dymu”. Warsztaty na temat szkodliwości i konsekwencji palenia tytoniu prowadził przedstawiciel PSSE w Lipnie.

Realizowana była kolejna edycja Krajowego Programu Przedszkolnej Edukacji Antynikotynowej „**Czyste powietrze wokół nas**”. Warta podkreślenia jest współpraca z samorządami i Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podsumowanie programu „Czyste Powietrze wokół Nas”, które miało miejsce w Przedszkolu w Tłuchowie, konkurs ten był podsumowany 31 maja. W tym dniu było uroczyste rozdanie nagród oraz wystawa prac konkursowych. W szkołach podstawowych i gimnazjalnych realizowano II edycję programów profilaktyki palenia tytoniu pt. „Znajdź właściwe rozwiązanie” i pt. „Nie pal przy mnie proszę!”, w których uczestniczyło 1600 uczniów z 8 szkół podstawowych i 16 gimnazjalnych. Głównym ich celem jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów tych szkół. Uczniowie uczestniczyli w zajęciach warsztatowych, na których wykonywali plakaty, układali wiersze i eseje, aforyzmy, krzyżówki.

Z okazji Światowego Dnia bez Papierosa 31 maja zorganizowano dla szkół podstawowych i gimnazjalnych konkurs na najciekawszą kampanię szkolną pod hasłem „Wolni od papierosa” Realizując **Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce**, prowadzono monitoring przestrzegania palenia tytoniu w zakładach nauczania i wychowania, placówkach opieki zdrowotnej, zakładach pracy oraz zakładach gastronomicznych. Kontrolę w tym

zakresie przeprowadzono w 450 placówkach, w tym: 89 w placówkach nauczania i wychowania, 55 w podmiotach leczniczych, 118 w zakładach pracy, 36 w zakładach gastronomicznych, 10 w pomieszczeniach obiektów sportowych, 106 w innych pomieszczeniach użytku publicznego, 27 obiektach kultury i wypoczynku, 9 w obiektach służących obsłudze podróżnych. Zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych były realizowane we wszystkich skontrolowanych placówkach.

Rozpoczęto realizację ogólnopolskiego projektu pt. „Odświeżamy nasze miasta”. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”. Projekt powstał w Głównym Inspektoracie Sanitarnym w związku z niepokojącą sytuacją epidemiologiczną dotyczącą zachorowań w Polsce na nowotwory płuc i inne nowotwory związane z paleniem tytoniu. Ma na celu poprawę egzekwowania i wzrost przestrzegania postanowień znowelizowanej w 2010r. ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W celu zwiększenia wśród młodzieży szkolnej świadomości wpływu na zdrowie prawidłowego żywienia, opartego na zbilansowanej diecie i aktywności fizycznej, realizowaliśmy program edukacyjny „**Trzymaj Formę**” zainicjowany w 2006 roku przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów żywności. Realizacja programu oparta jest na metodzie projektu i pozwala uczniom wspólnie z nauczycielami, rodzicami, środowiskiem lokalnym opracowywać własne sposoby i formy propagowania zasad zdrowego stylu życia, zarówno w szkole jak i rodzinie. Adresatami programu „Trzymaj Formę” są uczniowie szkół podstawowych (klasy V i VI) i gimnazjalnych (klasy I-III) oraz ich rodzice. W roku szkolnym 2011/2012 program realizowało 1742 uczniów z 16 szkół gimnazjalnych oraz 367 uczniów kl. V i VI z 3 szkół podstawowych. Ogłoszono konkurs dla najlepszego realizatora programu w kategorii projekt multimedialny

Działania edukacyjne w niektórych szkołach zasługujące na wyróżnienie:

Zespół Szkół w Kikole:

-rywalizacja między szkolna (Szkoła w Kikole i Suminie):

- Ułożenie wiersza zawierającego hasło dotyczące zdrowego żywienia
- Prezentacja multimedialna
- Rozwiązywanie krzyżówek
- Konkurs plastyczny.

- Zespół Szkół w Karnkowie: -przeprowadził konkurs plastyczny „Zachowaj zdrowy umysł - żyj zdrowo bez nałogów i używek”
- uczniowie uczestniczyli w Quizie wiedzy na temat uzależnień i prawidłowego odżywiania.
 - konkurs plastyczny „Talerz zdrowia”
 - następnie uczniowie gimnazjum przedstawili spektakl „planety nadziei” dotyczący używek i zdrowego odżywiania
 - uczniowie Gimnazjum przedstawili w formie tańca „walkę z nadwagą”
 - następnie podsumowanie konkursów i wręczenie nagród książkowych

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych (m.in. zorganizowano szkolenie, które prowadził dr Marek Jurgowiak wykładowca biochemii klinicznej w Katedrze i Zakładzie Biochemii Klinicznej Collegium Medicum UMK w Toruniu dla władz samorządowych, nauczycieli, pedagogów szkolnych, członków miejskich i gminnych komisji alkoholowych – udział wzięło 86 osób,

WNIOSKI:

W 2012 roku podobnie jak w latach ubiegłych tematyka podejmowanych działań wynikała ze wskazań Komisji Europejskiej, Światowej Organizacji Zdrowia WHO oraz sytuacji epidemiologicznej w Polsce. Największy zasięg miały ogólnopolskie programy edukacyjne, inicjowane przez Główny Inspektorat Sanitarny, które na poziomie powiatu były wdrażane, nadzorowane i koordynowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lipnie. Programy te wyposażone były w pomoce dydaktyczne i materiały oświatowo- zdrowotne przeznaczone zarówno dla adresatów programów, jak i osób przeprowadzających działania edukacyjne. Pomoce dydaktyczne i materiały wydawnicze dostarczane były do placówek oświatowo-wychowawczych, zakładów opieki zdrowotnej i innych jednostek organizacyjnych.